

MODEL KOOPERACJI W GMINACH WIEJSKICH

MATERIAŁ DLA POWIATÓW I GMIN ORAZ ANIMATORÓW MODELU

Rzeszów-Białystok-Kielce-Lublin-Warszawa

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt „Liderzy kooperacji”
realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020

***„Jeśli coś działa - rób tego więcej,
a jeśli nie działa - rób coś innego”***

*Filozofia centralna PSR - podejścia skoncentrowanego na rozwiązaniach
(Szczepkowski, 2010).*

WYKAZ UŻYWANYCH SKRÓTÓW

MODEL	MODEL Kooperacji w Gminach Wiejskich
ROPS	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
GOPS	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
PCPR	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
JST	jednostka samorządu terytorialnego
PODMIOTY SEKTOROWE	instytucje powiatowe, gminne, organizacje pozarządowe, istotne z punktu widzenia ubóstwa i wykluczenia społecznego
WOJEWÓDZKIE PODMIOTY SEKTOROWE	instytucje samorządowe i rządowe na poziomie wojewódzkim istotne z punktu widzenia ubóstwa i wykluczenia społecznego
WZK	Wojewódzki Zespół Kooperacji, składający się z zespołu ds. modelu w regionalnym ośrodku polityki społecznej, przedstawicieli wojewódzkich podmiotów sektorowych oraz uczelni wyższych
PZK	Partnerski Zespół Kooperacji, składający się z wybranych instytucji pomocowych i sektorowych (powiatowo-gminnych, realizujących wdrażanie Modelu)
G-PZK	Gminno-Powiatowy Zespół Kooperacji (jw., ale uczestnicy prac nad MODELEM)
ANIMATOR GOPS	pracownik ośrodka pomocy społecznej, odpowiedzialny za współpracę z osobami/rodzinami w ramach Partnerskiego Zespołu Kooperacji
ANIMATOR PCPR	pracownik powiatowego centrum pomocy rodzinie, odpowiedzialny za współpracę pomiędzy podmiotami Partnerskiego Zespołu Kooperacji
IPP	Indywidualny Program Pomocowy, zbudowany przez Partnerski Zespół Kooperacji we współpracy z osobą/ rodziną, realizowany i monitorowany zgodnie z metodyką zarządzania przypadkiem

ZAŁOŻENIA MODELU KOOPERACJI W GMINACH WIEJSKICH,

W TYM:

- **KONCEPCJA ORGANIZACYJNA I MERYTORYCZNA, OPARTA O
OCZEKIWANIA I BADANIA** **STR 5**

- **GRUPY ZAANGAŻOWANE W MODEL I ICH CELE - Z KIM I DOKĄD
ZMIERZAMY?** **STR 13**

- **PRACA MODELEM,
CZYLI SCHEMAT,
OPIS ETAPÓW I KROKÓW,
HARMONOGRAMY** **STR 17**
STR 47

Pierwsze założenia i wytyczne dla MODELU KOOPERACJI W GMINACH WIEJSKICH, jakie powstały w trakcie pracy 12 doradców z podmiotami w 40 Gminno-Powiatowych Zespołach Kooperacji, odnosiły się do stanu idealnego. Uczestnicy, podczas jednego z comiesięcznych siedmiu spotkań warsztatowych, wypracowali oczekiwany i efektywny system kooperacji jako „DZIEŃ PO CUDZIE¹”. Osiągnięcie tego celu wiąże się jednak z systemowymi zmianami prawnymi, organizacyjnymi, wprowadzeniem nowych zawodów do klasyfikacji, budżetem na systemowe rozwiązania². Wszystkie te elementy nie należą do zadań i kompetencji osób pomagających w środowisku lokalnym. Jednak nieutrwalone zmiany w pomocy społecznej, ciągle nowe zadania administracyjne, zaniżone postrzeganie kompetencji pracowników GOPS-ów wiejskich czy wysoki poziom wypalenia zawodowego powodują, że instytucjom pomocy trudno dostrzec własne możliwości i zasoby do kolejnych wyzwań, a tym bardziej samodzielnie zmieniać model pomocy.

Kolejny etap prac warsztatowych G-PZK oraz konsultacje z instytucjami poświęcono więc na wypracowanie rozwiązań modelowych w aktualnej rzeczywistości osobowo-prawno-organizacyjnej, które dzięki budżetowi projektowemu można zrealizować (testować).

Materiały i wnioski wypracowane w 40 gminach i 30 powiatach analizowali podczas kwartalnych zjazdów w makroregionie konsultanci naukowci, konsultanci prawni, doradcy i specjaliści zatrudnieni w ROPS.

W konsekwencji, aby odpowiedzieć na rzeczywistość pomocową, zminimalizować bariery, a wzmacniać mocne strony gmin wiejskich w MODELU KOOPERACJI, obok działań wspierania osób i rodzin, skoncentrowano się na zaprojektowaniu systemu wsparcia zewnętrznego dla gminnych i powiatowych podmiotów pomocy i integracji społecznej.

Mamy wrażenie, że jeśli nie założymy „maski tlenowej” najpierw pracownikom podmiotów pomocy społecznej, to nie będziemy w stanie założyć jej osobom i rodzinom z grupy ubóstwa i wykluczenia społecznego .

¹ Jedna z technik pracy używana w metodyce PSR (podejścia skoncentrowanego na rozwiązaniach).

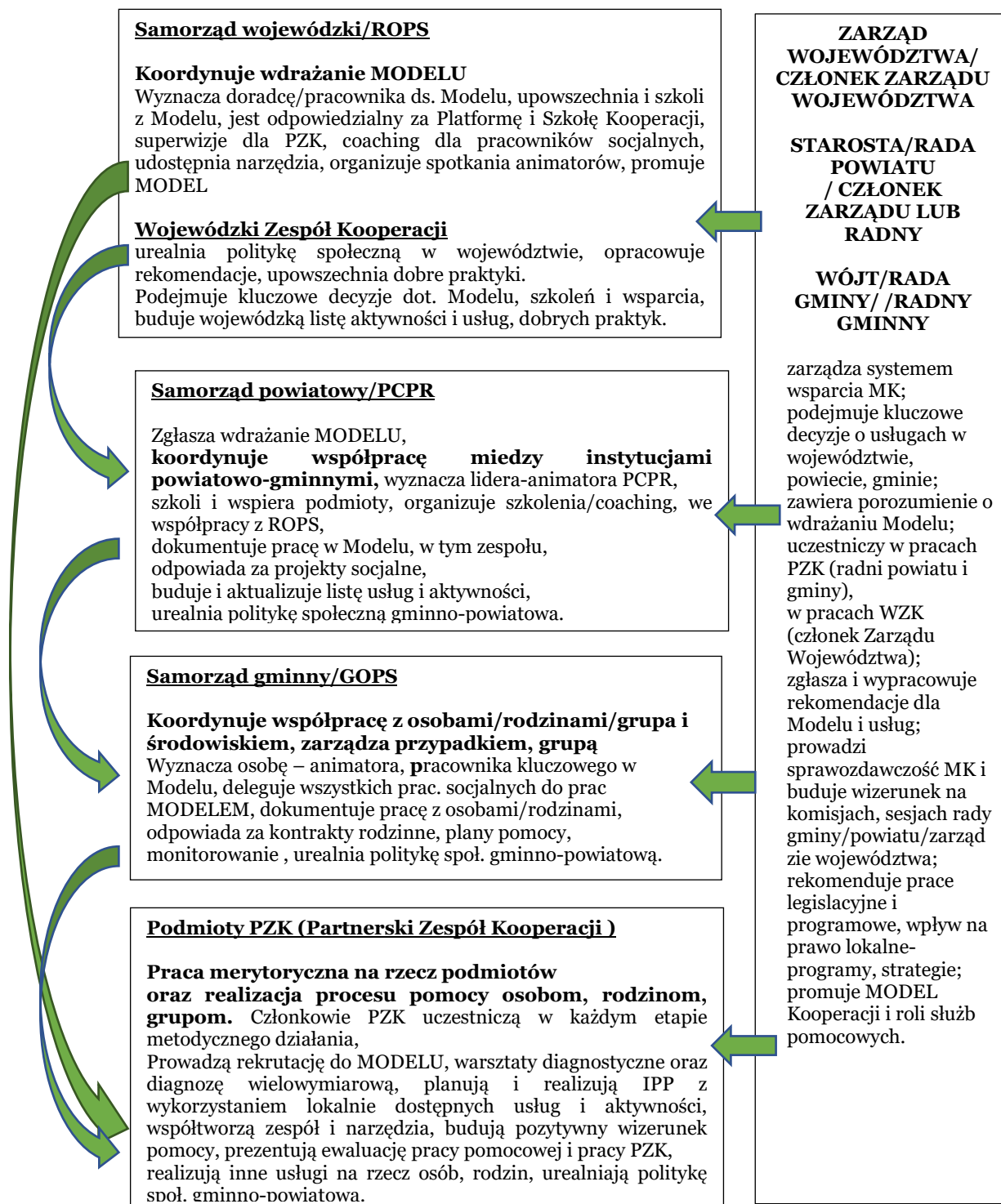
² Wszystkie podmioty pomocy społecznej, w każdym województwie podczas prac G-PZK, badania focusowego, konsultacji wskazały na konieczność zaplanowania finansowania dla MODELU KOOPERACJI.

KONCEPCJA ORGANIZACYJNA I MERYTORYCZNA, OPARTA O OCZEKIWANIA I BADANIA

1. MODEL Kooperacji w Gminach Wiejskich ma budować **system współpracy**. Jego propozycja uwzględnia więc współdziałanie / partnerstwo władz, instytucji pomocy i integracji społecznej, podmiotów sektorowych na poziomie wertykalnym (województwo – powiat – gmina) oraz na poziomie horyzontalnym (**pomiędzy instytucjami w powiatach i w gminach, które budują Partnerski Zespół Kooperacji**). Taka konstrukcja opiera się na wnioskach teoretycznych dotyczących zasad kooperacji, rekomendacjach z dobrych praktyk, kompetencjach legislacyjnych przyporządkowanych instytucjom (każdy z podmiotów porusza się w obrębie własnych zadań), a przede wszystkim postrzeganiu MODELU KOOPERACJI w kontekście kompleksowego systemu pomocy, zamiast kolejnego zadania do wdrożenia dla podmiotów.
2. Obok instytucji pomocy i integracji społecznych oraz podmiotów sektorowych istotnych z punktu widzenia ubóstwa i wykluczenia społecznego (m.in. placówki edukacyjne, rynku pracy, zdrowia, sądownictwa, bezpieczeństwa, kultury, aktywności społecznej oraz organizacje pozarządowe) **niezbędnym elementem systemu jest zarządzanie, administrowanie i decyzyjność działań, czyli codzienne zadania władz samorządowych**. W MODELU przewidziano zaangażowanie władz na różnych jego etapach. proponuje się włączenie w decyzje o pracy MODELEM wójtów i starostów, zaś do pracy w MODELU – radnych gminy/powiatu lub członków zarządu powiatu oraz przedstawiciela Zarządu Województwa. Zaangażowanie organizacyjne i merytoryczne radnych/członków zarządów ma też znaczenie edukacyjne i wzmacniające dla podmiotów pomocowych (m.in. prestiż poziomej współpracy w charakterze partnera, docenienie profesji i jej efektów pracy).
3. Zgodnie z wytycznymi MRPiPS oraz zdiagnozowanymi trudnościami współpracy (Raporty z badań 2014, 2018, sprawozdania z wojewódzkiej Oceny Zasobów Pomocy Społecznej 2017³) proponuje się, aby poziom wdrażania MODELU Kooperacji w Gminach Wiejskich obejmował zakres współpracy jednostek i podmiotów **powiatu** (większe zaplecze instytucjonalne, zasoby ludzkie, specjalistyczne, wyższa specjalizacja kadr pomocy społecznej) **i gminy** (bliżej rodzin, potrzeb, władz, wysoka odpowiedzialność społeczna, otwartość na rozwiązania), przy koordynacji i wsparciu merytorycznym **województwa** (wiedza z poziomu województwa, specjaliści, baza dobrych praktyk, inicjatyw i nowych metod pracy socjalnej, organizacja szkoleń) oraz monitorowaniu ze strony **podmiotów samorządowych i rządowych województwa**.
4. Instytucjami zaangażowanymi w MODEL byłyby na poziomie:
 - **województwa**: odpowiedzialny za koordynację i upowszechnianie MODELU – ROPS, a także powołany do monitorowania i wsparcia podmiotów w regionie Wojewódzki Zespół Kooperacji

³ Raporty z badań ROPS, MCPS dot. współpracy, rok 2014: Współpraca instytucji pomocy społecznej z innymi instytucjami na terenie gminy, powiatu, województwa, rok 2018 Rozpoznania potrzeb, trudności i zasobów potrzebnych do budowania kooperacji pomiędzy służbami pomocy społecznej a podmiotami i jednostkami z innych sektorów.

- **powiatu:** odpowiedzialny za kooperację międzyinstytucjonalną MODELU – PCPR, a także wybrany radny powiatu/członek zarządu powiatu, powołany do Partnerskiego Zespołu Kooperacji (gminno-powiatowego) razem z podmiotami powiatowymi
- **gminy:** odpowiedzialny za kooperację na rzecz osób, rodzin i grup w MODELU – GOPS, a także wybrany radny gminny, powołany do Partnerskiego Zespołu Kooperacji (gminno-powiatowego) razem z podmiotami gminnymi

5. W pracy nad MODELEM KOOPERACJI, **ROPS będzie realizował zadania upowszechniania MODELU, działania koordynacyjno-doradcze** (wyznaczony doradca/pracownik MODELU, Platforma edukacyjna) oraz inspirujące i wspierające dla instytucji i pracowników (przede wszystkim powiatu, PCPR). W przypadku zgłoszonych potrzeb przez powiat, ROPS pełnić ma również funkcję edukacyjną dla PZK (Szkoła Kooperacji, superwizje, coaching).
6. **W ramach MODELU KOOPERACJI strategiczne są dwie osoby liderów – animatora powiatu PCPR oraz animatora gminy GOPS.** Połączenie ich odpowiedzialności w pracy MODELEM rozkłada ciężar tworzenia systemu powiatowo-gminnego na zasoby dwóch wiodących instytucji, jest zgodne z kompetencjami, zadaniami przypisanymi powiatowi i gminie w ustawie o pomocy społecznej. Proponowany podział przyczyni się do minimalizowania trudności we współdziałaniu.
7. Odpowiedzialność za kooperację podmiotów, ich współpracę międzysektorową, zgodnie z art.19 pkt 14, 15 ustawy o pomocy społecznej proponuje się przekazać dla wyznaczonego **animatora PCPR** (wyodrębnionego organizacyjnie i zadaniowo).
8. **Animator – pracownik GOPS** (wyznaczony organizacyjnie i zadaniowo w GOPS), to osoba odpowiedzialna za współprowadzenie działań MODELU Kooperacji, jednak jej zadania koncentrować się będą na obszarze pracy MODELEM na rzecz osób, rodzin i grup.
9. **Rekomendowane jest, aby animator – pracownik PCPR oraz pracownik GOPS byli pracownikami od usług, a nie od świadczeń** (np. koordynator, asystent rodziny, pracownik socjalny autonomiczny wobec procedur administracyjnych, związanych z przyznawaniem świadczeń finansowych). Stawia to osoby MODELU w roli pomocowej – profesjonalnego „pomagacza” ukierunkowanego na zmiany, a nie skutecznego urzędnika. Jest to zgodne z kierunkiem niezbędnych, systemowych zmian pomocowych w Polsce i na świecie.
10. **MODEL KOOPERACJI GMIN WIEJSKICH zakłada 4 etapy, w których obowiązki rozkładają się na poziom województwa, powiatu oraz gminy.** Do każdego etapu zaproponowano kroki, zadania i warunki niezbędne do jego przeprowadzenia.
 - I etap upowszechnienia i koordynacji (krok 1),
 - II etap organizacyjny (kroki 2-5),
 - III etap pracy MODELEM (kroki 6-8),
 - IV etap ewaluacji (i decyzji o ewentualnej kontynuacji, krok 9-10).
11. Po spotkaniach informacyjnych w ROPS prezentujących pracę MODELEM, decyzje o lokalnym (powiatowo-gminnym) wdrażaniu MODELU Kooperacji podejmą wspólnie: PCPR, GOPS z wójtami i starostami. Dokonują oni analizy potrzeb osób, rodzin, grup wymagających wsparcia na danym terenie lub długotrwale korzystających z pomocy społecznej. Wykorzystają dostępne dane z programów, strategii oraz OZPS. W sytuacji pozytywnej decyzji, wyznaczą wspólnie radnych/członka zarządu do pracy w MODELU z ramienia władzy gminy, powiatu. Wysyłają do ROPS zgłoszenie potrzeby zawiązania kooperacji oraz chęci wdrażania Modelu Kooperacji.

12. Na potrzeby profesjonalizacji współpracy wybrane przez animatorów i radnych instytucje pomocy i integracji społecznej oraz innych polityk sektorowych zawiązują formalne Zespoły (Partnerskie Zespoły Kooperacji). Każdy PZK ustala grupę instytucji kluczowych, tzw. „trzon zespołu”, z którym jest podpisane porozumienie o kooperacji. Trzon zespołu stanowią: PCPR (animator, pozostali pracownicy socjalni), GOPS (animator, pozostali pracownicy socjalni), radni, przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego, lider-ekspert z grupy, klubu, organizacji lokalnej reprezentujący osoby, rodziny. Inne instytucje uczestniczące w poszczególnym PZK, będą dobrane ze względu na dominujące trudności i potrzeby. Do każdego PZK może zostać zaproszona, w charakterze eksperta osoba, rodzina wybrana przez lokalną organizację pozarządową, grupę nieformalną lub GOPS. O ostatecznym kształcie PZK oraz włączeniu określonych instytucji do pracy PZK decyduje animator PCPR, we współpracy z GOPS oraz z osobą/rodziną objętą wsparciem.
13. Budowanie zespołów uwzględnia metodykę pracy grupowej, ma być zorientowane na wspólne działania na rzecz określonych celów dla podmiotów, osób/rodzin/rodzin i lokalnego środowiska. Zespoły mają być zarządzane partnersko przez animatora PCPR i GOPS. Za działania międzysektorowe, służące wzmocnieniu potencjału instytucji działających na rzecz włączenia społecznego odpowiadałyby **animator PCPR** (będą to między innymi szkolenia, tworzenie listy aktywności i usług, projekty socjalne, dokumentowanie pracy PZK).
14. Za działania służące szukaniu efektywnych rozwiązań pomocowych i współpracę PZK z osobami, rodzinami, grupami, zgodnie z etapami metodycznego działania odpowiadałyby **animator GOPS** (czyli między innymi: kwalifikowanie do wsparcia, diagnozę wielowymiarową, planowanie i realizację pomocy z wykorzystaniem usług i aktywności z listy, monitorowanie i inne). Praca PZK obejmować będzie różnorodne formy współpracy: spotkania, konsultacje, wspólną realizację usług i aktywności, działania poprzez Platformę, pracę środowiskową, planowanie i realizację indywidualnych planów pracy (IPP). Zadania zostałyby określone w porozumieniu i harmonogramie.
15. Stałym elementem działalności PZK byłyby cykliczne spotkania (proponycja: raz na miesiąc), każde dotyczące trzech obszarów:
- doskonalenia własnego warsztatu pracy i budowania zasobów pomocy,
 - konsultacji realizowanych przypadków; realizacji usług na rzecz osób, rodzin, grup,
 - pracy metodycznej z osobą, rodziną, grupą.
16. Aby zespół mógł sprawnie i szybko działać musi być ograniczona do minimum biurokracja, znacznie mniejsza niż w przypadku już działających zespołów. Dlatego w MODELU KOOPERACJI przewiduje się formę drukowaną jedynie porozumień pomiędzy powiatem – gminą oraz instytucjami tworzącymi PZK. Pozostałe **dokumenty planuje się prowadzić w formie elektronicznej, poprzez Platformę MODELU.**

17. Praca MODELEM Kooperacji zakłada czasowość. Przyjęto założenie, że wdrażanie czterech etatów MODELU to czas osiemnastu miesięcy. Okres ten jest zdeterminowany działaniami upowszechniającymi MODEL przez ROPS, jego akceptacją przez władze, powołaniem i zabezpieczeniem organizacyjno-prawnym animatorów w powiecie i gminie, wyborem radnych, organizacją PZK, budowaniem kooperacji podmiotów i szkoleniami (ok. 3 m-cy); czasem na realizację wsparcia, planów pomocowych na rzecz osób i rodzin oraz budowania profesjonalizmu podmiotów i zasobów (do 13 m-cy) oraz ewaluacją: podsumowaniem, prezentacją efektów w województwie, powiecie i gminie, zmianami w zapisach programów, strategii, OZPS (ostatnie 2 m-ce).

KONCEPCJA MERYTORYCZNA

1. Nadrzędnym celem MODELU Kooperacji jest wsparcie instytucji na terenie gmin i powiatów, aby mogły efektywniej pomagać osobom i rodzinom. Wsparcie to miałyby charakter budowania systemu, a nie działań doraźnych i interwencyjnych.

2. Efektywność pomocy zależy od trzech, wpływających na siebie wzajemnie czynników:

- Stopnia nasilenia problemów osób, rodzin, grup w gminie, powiecie, które obejmujemy wsparciem,
- Zasobów lokalnych – infrastruktury, instytucji/podmiotów, specjalistów, liderów.
- Konstrukcji systemu wsparcia.

Można uczyć pracowników socjalnych nowych metod pracy z rodzinami, kształcić kadre specjalistów, mieć zaplecze instytucji, ale bez systemu profesjonalnych powiązań (konstrukcji systemu wsparcia) pomiędzy zasobami powiatowo-gminnymi, bez wypracowanej kultury kooperacji (Partnerskie Zespoły Kooperacji), otwartej komunikacji, podziału zadań opartego na zaufaniu, wspólnej, etapowej pracy na rzecz jednego wspólnego celu, wysokiej odpowiedzialności za efekty i scalającego lidera (animatora) – wszystkie potencjały pozostaną jedynie możliwością.

Proponuje się, by działania PZK koncertowały się na instytucjach poprzez budowanie metodycznej pracy Zespołem na rzecz rozwoju profesjonalizmu podmiotów kooperacji oraz na współpracy podczas metodycznego działania na rzecz osób, rodzin i grup.

Budowa i koordynacja systemu to zadania samorządu województwa i władz.

3. MODEL Kooperacji ma być nową, profesjonalną konstrukcją systemu wsparcia na rzecz podmiotów świadczących pomoc i wsparcie w lokalnym środowisku. Praca zespołowa i międzysektorowa może zapewniać stałe wsparcie i rozwój kompetencyjny podmiotów (szkolenia celowe, coaching, superwizja, doradztwo, animacja, praca na Platformie Modelu).

Niezbędne etapy i elementy pracy Zespołem wg P. Lencioni, Przewyciężanie pięciu dysfunkcji pracy zespołowej, Praktyczny przewodnik dla liderów, menedżerów, moderatorów, MT Biznes 2012

Efekty pracy Zespołu zależą w przeważającej mierze od ludzi i jakości wykonywania ich zadań. Rezultaty, jakie osiągnie zespół zadecydują o realizacji celów MODELU. Na efektywność osobistą mają wpływ relacje pomiędzy członkami zespołu oraz postawy, wiedza, umiejętności poszczególnych osób w zespole, a szczególnie liderów-animatorów PCPR i GOPS danego zespołu. Aby znaleźć najlepsze rozwiązanie i podjąć najlepszą decyzję uczestnicy PZK angażują się w proces podejmowania decyzji i postępowanie zgodne z ustalonymi standardami oraz wymagają od innych, by cechowali się taką samą postawą.

W MODELU przewidziano czas na budowanie Zespołu (szkolenia wewnętrzne instytucji z własnych zadań i kompetencji, zewnętrzne przy współpracy z ROPS, warsztaty tematyczne, coaching, superwizje), czas na planowanie/realizowanie pomocy, wspólną pracę na rzecz usług, projektów, budowanie list usług itp., czas na refleksyjność, opracowanie ewaluacji, rekomendacji do OZPS i sprawozdawczości, prezentacji dla władz, zmian programów, strategii.

4. Aby osiągnąć cel jakim ma być wzrost efektywności pomocy, praca w MODELU odbywać się będzie również na rzecz osób, rodzin, grup wskazanych przez instytucje gminno-powiatowe, jako „trudne” lub z wieloma problemami, gdzie współwystępuje wiele obszarów do pracy. Instytucje pomocowe wyczerpały wobec nich własne, podmiotowe możliwości pomocy. Praca w MODELU ma się opierać na czasowej, formalnej współpracy podmiotów (specjalistów, instytucji).

5. **MODEL ma mieć charakter uniwersalny, tzn.** może zostać wdrożony dla dowolnej sytuacji rodziny czy osoby, uznanej przez animatora CPPR, GOPS za niezbędną do wsparcia w MODELU/zakwalifikowaną do pracy, i co do której przynajmniej jeden z podmiotów wyraża pozytywną opinię, uznając realność osiągnięcia przez nią celów.

6. Skuteczna praca z rodziną wymaga indywidualizacji procedur oraz technik, czyli specyficznego dopasowania sposobów postępowania do potrzeb rodziny. MODEL KOOPERACJI przewiduje działania ukierunkowane na usamodzielnienie rodzin.

Są to między innymi:

- wsparcie całej rodziny,
- przyjęcie rozwiązań wskazujących na aktywność rodziny, na jej współodpowiedzialność,
- zmiana postawy z biorącej na uczestniczącą,
- stosowanie kontraktów od początku pracy – wykorzystanie *empowermentu*,
- wspólna decyzja dotycząca korzystania i planowania pracy, indywidualizm wsparcia – osoba związana z rodziną, bazuje na długotrwałych relacjach i zaufaniu, asystent lub trener rodziny koordynowanie planu wsparcia,
- budowanie więzi lokalnych (ze społecznością, gdzie rodziny są osadzone, by nie były wykluczone, ale zintegrowane),
- traktowanie pracy z rodziną jako procesu (etap po etapie, strategicznie),
- jakość i etyka pracy osób wspierających rodziny (kwalifikacje, superwizja, praca zespołowa, docenienie działań oraz zapobieganie wypaleniu zawodowemu w długim procesie pomagania),
- jednolity system prawny wdrażany przez instytucje na danym terenie, proste procedury, w tym jednoznacznie wskazana osoba odpowiedzialna za rodzinę (pracownik kluczowy PZK),
- rozwijanie niepieniężnych form wsparcia.

Modelowy standard aktywnej integracji, CRZL, Warszawa 2015

7. Kooperacja PZK zakłada systemową pracę, obejmującą wszystkie etapy działania metodycznego, realizowaną międzysektorowo w formie zarządzania przypadkiem (z osobą, rodziną, grupą). Rozpocznie się od wspólnego kwalifikowania do pomocy przez Zespół za zgodą osoby/rodziny, ustalenia składu PZK dla osoby/rodziny wspólnie z nią, przez wspólne diagnozowanie, planowanie pomocy, jej realizację według indywidualnego programu pomocy/ współpracy z wykorzystaniem listy aktywności i usług (gminno-powiatowej, wojewódzkiej) do monitorowaniu efektów pracy PZK z rodziną/osobą.

8. Podczas pracy **metodycznej zarządzania przypadkiem wykorzystane zostaną różnorodne podejścia**: treningi, modelowanie, wsparcie bazujące na zasobach osoby/rodziny oraz aktywności rodzin/osób w społeczności lokalnej. MODEL zakłada zmianę postawy rodzin i osób, korzystających ze wsparcia na aktywną/uczestniczącą poprzez udział w grupach wsparcia i grupach edukacyjnych rodzin oraz zaangażowanie w projekty socjalne.

9. Działania MODELU mają również urealniać politykę społeczną oraz angażować władze i radnych do działań profilaktycznych. Proponuje się wpisanie wdrażanie MODELU KOOPERACJI do lokalnych aktów prawnych: strategii, programów oraz zaznaczenie przewidywanych działań w rekomendacjach i zespołach pracy socjalnej w OZPS.

10. MODEL, w zawiązku z czasowością pracy przewiduje ewaluację działań na rzecz podmiotów (ocenę ilościową i progres zmian), ewaluację działań pomocowych (zmiany w osobach, rodzinach, usamodzielnienie, aktywizacja, efekty projektów socjalnych) oraz ewaluację pracy MODELEM (rekomendacje zmian prawno-organizacyjnych, schematu MODELU, jego etapów, kroków, przypisanych celów i zadań podmiotom).

GRUPY ZAANGAŻOWANE W MODEL I ICH CELE - Z KIM I DOKĄD ZMIERZAMY?

PODMIOTY DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ, UBÓSTWA I WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO, OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I PRACOWNICY PODMIOTÓW WOJEWÓDZKICH

W grupie tej znajdują się: dyrektorzy, wyznaczeni pracownicy/doradcy, inne niezbędne osoby w ROPS odpowiedzialne za koordynowanie i upowszechnianie MODELU Kooperacji, osoby zarządzające oraz wyznaczeni pracownicy wojewódzkich instytucji rządowych i samorządowych, posiadający w swojej strukturze terenowe instytucje podległe, np. komendy wojewódzkie policji, kuratoria oświaty, wydziały ds. rodziny i nieletnich sądów rejonowych, okręgowych, podmioty merytoryczne i kontrolujące instytucje pomocy i integracji społecznej, jak np. wydziały spraw społecznych i zdrowia urzędów wojewódzkich, wojewódzkie urzędy pracy itp. Uzupełnieniem instytucji wojewódzkich zapewniającym ogląd sytuacji społecznej w regionie, na podstawie doświadczeń lub badań byłyby na przykład: rady seniorów, organizacje pozarządowe o zasięgu ponadlokalnym oraz uczelnie. Te ostatnie mogłyby też świadczyć usługi edukacyjne, szkoleniowe i badawcze na rzecz PZK i MODELU.

Spośród przedstawicieli tych instytucji zostałyby powołane do monitorowania MODELU i wsparcia podmiotów w regionie Wojewódzkie Zespoły Kooperacji. Decyzja o składzie WZK w oparciu o porozumienie pozostawałaby w gestii ROPS. Do Zespołu proponuje się włączyć członka Zarządu Województwa odpowiedzialnego za sprawy społeczne.

CELE KOOPERACJI PODMIOTÓW WOJEWÓDZKICH W MODELU

- wsparcie merytoryczne, organizacyjne, prawne, szkoleniowe i edukacyjne podmiotów gminno-powiatowych w realizacji MODELU Kooperacji,
- ułatwienie funkcjonowania kooperacji gminno – powiatowej,
- pozyskiwanie zasobów specjalistycznych, usług oraz środków celowych,
- wzmocnienie sprawczości w podmiotach powiatowych i gminnych,
- ułatwienie gminom i powiatom dostępu do dobrych praktyk i baz danych,
- wzrost prestiżu pomagania, zawodu pracownika socjalnego,
- rekomendowanie i wprowadzanie zmian w programach, strategiach, OZPS, MODELU KOOPERACJI,
- promowanie MODELU KOOPERACJI.

PODMIOTY DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ,
UBÓSTWA I WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO, OSOBY ZARZĄDZAJĄCE
I PRACOWNICY PODMIOTÓW Z GMIN I POWIATÓW

Kluczowi uczestnicy tej grupy to osoby zarządzające oraz pracownicy socjalni GOPS i PCPR, wyznaczeni animatorzy GOPS i PCPR oraz pozostałe instytucje i osoby z gminy wskazane do pracy w MODELU (np. poradnie zdrowia, oświata, ośrodki kultury, NGO –y, placówki wspierania rodziny, rady, zespoły, w tym przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego, Lokalne Grupy Działania, jednostki agencji rynku rolnego organizacje pozarządowe i inne) i powiatowe (np. poradnie psychologiczno – pedagogiczne, ośrodki zdrowia, terapii, WTZ , urzędy pracy, ośrodki rehabilitacji, placówki specjalne, placówki wspierania rodziny, zespoły kuratorskie, policja, punkty pomocy prawnej, organizacje pozarządowe i inne).

Podmioty do składu PZK (Partnerskiego Zespołu Kooperacji) zostaną wybrane przez animatorów PCPR i GOPS, w porozumieniu z radnymi, w związku z aktualnie dominującymi potrzebami osób, rodzin i grup w gminie. Podstawowy skład PZK to: animator PCPR, animator GOPS, pracownicy socjalni GOPS, radni gminni i powiatowi (ew. członek zarządu), przewodniczący LZI, lider – ekspert z grupy, organizacji lokalnej bądź klubu reprezentujący osoby, rodziny.

W trakcie pracy PZK inne, niezbędne instytucje i ich pracownicy mogą zasilać spotkania. Byliby zapraszani przez kluczowych uczestników PZK w zależności od potrzeb, charakteru sprawy, problemu, którą ma się zająć Zespół.

CELE KOOPERACJI PODMIOTÓW GMINNO-POWIATOWYCH W MODELU:

- budowanie profesjonalizmu podmiotów w kooperacji,
- wzrost kompetencji pracowników pomocy i integracji społecznej oraz innych polityk sektorowych istotnych z punktu widzenia ubóstwa i wykluczenia społecznego,
- zbudowanie systemu wzajemnego i zewnętrznego wsparcia dla instytucji i pracowników,
- harmonizowanie wysiłków pomocowych,
- wzrost efektywności pomocy osobom, rodzinom i grupom,
- ewaluacja działań pomocowych,
- lepsza organizacja usług i aktywności gminno-powiatowych,
- wzmocnienie roli pracownika socjalnego.

WŁADZE WOJEWÓDZKIE, POWIATOWE I GMINNE, CZŁONKOWIE ZARZĄDÓW WOJEWÓDZTW, STAROSTOWIE, WÓJTOWIE, RADNI POWIATOWI, GMINNI, RADY POWIATU I GMIN

Grupa osób zaangażowanych w kształtowanie polityki społecznej, zatwierdzanie programów, strategii, OZPS na terenie gminy, powiatu i województwa: wójtowie, starostowie, radni gminni, powiatowi (sugerowane osoby przez podmioty gminno-powiatowe to przewodniczący rady lub komisji ds. społecznych w gminie, powiecie) lub członkowie zarządu powiatu odpowiedzialni za sprawy społeczne. Na poziomie województwa członek zarządu odpowiedzialny za ROPS albo inna osoba wyznaczona przez marszałka.

Radni/członkowie zarządu będą pracować wspólnie z animatorami w MODELU (będą członkami PZK), angażować swoje komisje, prezentować potrzeby i efekty pracy MODELEM na sesjach rady, kształtować zakres usług gminno-powiatowych, prawo lokalne. Wspólnie wypracują formę zaangażowania społeczności lokalnej i projekty socjalne dla społeczności, gdzie aktywną rolę będą miały osoby/rodziny/grupy dotąd jedynie korzystające ze wsparcia.

CELE KOOPERACJI WŁADZ W MODELU

- wzmocnienie i budowanie sieci wsparcia gminno-powiatowego,
- zaangażowanie w potrzeby organizacji, grup, społeczności,
- wsparcie organizacyjne i prawne podmiotów gminno-powiatowych,
- ułatwienie funkcjonowania kooperacji gminno-powiatowej, pozyskiwania zasobów specjalistycznych, usług oraz środków celowych,
- rekomendowanie i wprowadzanie zmian w programach, strategiach, OZPS,
- wzrost zaangażowania w politykę społeczną, jej wymiar profilaktyczny i pomocowy.

OSOBY, RODZINY, GRUPY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA

MODEL KOOPERACJI proponuje metodologię pracy i rozwiązania pomocowe w odpowiedzi na potrzeby rodzin, osób i grup, korzystających z pomocy. Przewiduje, że adresatem skoordynowanych form wsparcia nie jest wyizolowana społecznie jednostka, lecz cała rodzina, grupy oraz ich środowisko.

Wskazane jest, aby wszystkie instytucje na poziomie gminno-powiatowym mogły przedstawiać propozycję na pracę kooperacyjną osobom, rodzinom i grupom. Adresaci, po zapoznaniu ich z ofertą, wyrażają zgodę na współpracę w MODELU, a animator lub pracownik socjalny GOPS (po wstępnym rozpoznaniu poprzez analizę karty oczekiwań, a potem wywiad środowiskowy) potwierdził zakwalifikowanie do objęcia wsparciem PZK.

Decyzja o współpracy osoby, rodziny lub grupy zapada w sytuacjach kiedy:

- a) należy wdrożyć inny, niż dotychczasowy system pomocy (dotychczasowy nie działa),
- b) adresaci działania pozostają w chronicznym kryzysie,
- c) należy zastosować narzędzia z MODELU Kooperacji (czyli, te które wymagają współpracy instytucji),
- d) podmiot wymaga konsultacji grupowych, rozwiązań lub szybkiej interwencji,
- e) wyczerpano możliwości pomocy indywidualnej ze strony instytucji.

Dodatkowym warunkiem przyjęcia osoby, rodziny lub grupy jest ocena, czy przynajmniej jedna z instytucji widzi szanse powodzenia współpracy, a animator gminny zweryfikował rodzinę/osobę w systemie pomocy oraz dokonał konsultacji z animatorem PCPR w sprawie składu PZK.

CELE WSPÓŁPRACY OSÓB I RODZIN W MODELU:

- wzrost jakości i efektywności pomocy,
- wzmocnienie zasobów i sprawczości osób, w rodzinach i grupach,
- wyposażenie w umiejętności korzystania z nowych form pomocy, usług i aktywności, projektów socjalnych,
- wzmocnienie podmiotowości,
- przywrócenie zdrowego funkcjonowania rodzin, przygotowanie do usamodzielnienia rodzin,
- zapewnienie udziału w lokalnym życiu społecznym,
- zamiana słabości (korzystania z pomocy) w mocne strony (dobrowolność, współdecydowanie, korzystanie z usług, eksperckość rodzin, osób, grupy),
- wzrostu poczucia wartości własnej osób w rodzinach, ich znaczenia i wartości dla środowiska.

Z dotychczasowych opracowań MODELU KOOPERACJI oraz badań wynika, iż współpraca sprzyja rozwiązywaniu wielu problemów społecznych, daje możliwość wzmocnienia szans rozwojowych instytucji i organizacji lokalnych. Kooperacja wzmocnia potencjał każdego z partnerów, którzy w pojedynkę niewiele mogliby zdziałać. Aktywizuje i zmusza do działania, umożliwia poszerzenia swojej wiedzy i umiejętności, zwiększenie skuteczności działania.

*Ważnymi rezultatami wdrażania MODELU są także możliwość podzielenia wszystkich zadań, rozłożenia nakładów materialnych i niematerialnych na poszczególne podmioty, świadomość współodpowiedzialności za podejmowane działania oraz wspólnej koncentracji na podnoszeniu efektywności prac. **Wspólne działania uwiarygodniają instytucje uczestniczące we współpracy oraz skupiają na nich uwagę otoczenia.***

Można również zaryzykować twierdzenie, iż wspólne działania rozpoczną proces budowy kapitału społecznego. Ten kapitał społeczny w to tkwiące w rodzinie i społeczności lokalnej zasoby relacji społecznych oparte na wzajemności, odpowiedzialności i zaufaniu, który odgrywa szczególnie istotną rolę w rozwijaniu indywidualnych uzdolnień i osiągnięć edukacyjnych dzieci i młodzieży.

SCHEMAT: PIERWSZE WDRAŻANIE MODELU KOOPERACJI W GMINACH WIEJSKICH

ROPS/WZK	ZADANIA STAŁE <ul style="list-style-type: none"> ❖ PROWADZENIE PLATFORMY MODELU KOOPERACJI (e-SZKOŁY KOOPERACJI) ORAZ FUNKCJONOWANIE DORADCY/PACOWNIKA DS. MODELU ❖ PROWADZENIE I AKTUALIZACJA WOJEWÓDZKIEJ LISTY AKTYWNOŚCI I USŁUG; SZKOŁY KOOPERACJI ❖ PROMOCJA MODELU (np. KAMPANIA EDUKACYJNA, PROMOCJA GMIN, POWIATÓW REALIZUJĄCYCH PRACĘ MODELEM) 		ETAP I Koordynacja i uowszechnianie modelu kooperacji <p>KROK 1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ORGANIZACJA SPOTKAŃ DLA DYREKTORÓW I PRACOWNIKÓW PCPR, STAROSTÓW 1.2 POWOŁANIE WOJEWÓDZKIEGO ZESPOŁU KOOPERACJI: PRACOWNICY ROPS DS. MODELU, PODMIOTY WOJEWÓDZKIE, CZŁONEK ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA, PRZEDSTAWICIELE UCZELNI 					
	ETAP II ORGANIZACJA		ETAP III REALIZACJA MODELU KOOPERACJI/EWALUACJA		ETAP IV EWALUACJA KOŃCOWA			
PCPR/GOPS/WŁADZE/RADNI	KROK 2 <ol style="list-style-type: none"> 2.1 SPOTKANIE INFORMACYJNE W PCPR DLA GOPS-ÓW/ ORAZ DIAGNOZA SYT. POWIATOWO-GMINNEJ (ANALIZA OZPS) 2.2 DECYZJA WŁADZ GMINNO-POWIATOWYCH ORAZ PCPR I GOPS O WDRAŻANIU MODELU 2.3 WYBÓR RADNYCH POWIATU I GMINY; LIDERÓW-ANIMATORÓW PCPR I GOPS 2.4 ZGŁOSZENIE DO ROPS 		ROPS, PCPR, GOPS, PZK	KROK 6 PRZYGOTOWANIE MERYTORYCZNE I ORGANIZACYJNE PZK <ol style="list-style-type: none"> 6.1 SZKOLENIE PODMIOTÓW DO PRACY W MODELU- SZKOŁA KOOPERACJI, PLATFORMA 6.2 OPRACOWANIE PLANU PRACY UPOWSZECHNIENIE INFORMACJI O PRACY MODELEM 6.3 OPRACOWANIE GMINNO-POW. LISTY AKTYWNOŚCI I USŁUG 		ANIMATORZY PCPR, GOPS, PZK	KROK 9 EWALUACJA DZIAŁAŃ PZK <ol style="list-style-type: none"> 9.1 PRACY Z OSOBA/RODZINĄ/ GRUPĄ (etapy pracy po zakończeniu wsparcia) 9.2 PODSUMOWANIE EFEKTÓW, EWENTUALNA DECYZJA PZK O KONTYNUACJI PRAC <p>Przejdźcie do kroku 2.2</p> <ol style="list-style-type: none"> 9.3 ZAKOŃCZENIE PRACY, USTALENIE PRZEKAZANIA OSÓB/RODZIN 	
	KROK 3 ZAWARCIE POROZUMIENIA POWIAT-GMINA/-Y NA WDRAŻANIE MODELU			KROK 7 PRACA MERYTORYCZNA: <ol style="list-style-type: none"> 7.1. NA RZECZ PODMIOTÓW: szkolenia wew. (własne) i zew (SZKOŁA KOOPERACJI), coaching, superwizje, doradztwo, aktualizacja listy usług 7.2. Z OSOBA/ RODZINĄ / GRUPĄ: zgłaszanie osób/rodzin, screening, diagnozowanie wielowymiarowe, indywidualne programy pomocy kontrakt, realizacja współpracy z osobą/rodziną/grupą z wykorzystaniem lokalnie dostępnych aktywności /usług, monitorowanie/EWALUACJA KONSULTOWANIE OSÓB/RODZIN REALIZACJA USŁUG PODMIOTÓW PZK NA RZECZ OSÓB/RODZIN 7.3 REALIZACJA PROJEKTÓW SOCJALNYCH, USŁUG, DZIAŁAŃ ŚRODOW., UDZIAŁ W PRACACH KOMISJI SPOŁECZNYCH GMIN/POWIATÓW 			KROK 10 EWALUACJA PRACY MODELEM <ol style="list-style-type: none"> 10.1 PREZENTACJA EFEKTÓW PODCZAS KOMISJI I SESJI W GMINIE, STAROSTWIE, DLA WŁADZ, ZARZĄDU WOJEWÓDZ. 10.2 WYPRACOWANIE REKOMENDACJI POWIATOWO-GMINNYCH, WOJEWÓDZKICH, DOT. ZMIAN PRAWNYCH I ORGANIZACYJNYCH , REKOMENDACJE W OZPS 10.3 ZABEZPIECZENIE SZKOLEŃ I USŁUG NA POTRZEBY MODELU W KOLEJNYCH LATACH, ZMIANY W PROGRAMACH, STRATEGIACH 10.4 REFERENCJE DLA PODMIOTÓW I ZESPOŁÓW- SPOTKANIE WOJEWÓDZKIE 	
ROPS	KROK 4 SZKOLENIE ANIMATORÓW PCPR I GOPS, RADNYCH/CZŁONÓW ZARZĄDU DO REALIZACJI MODELU (SZKOŁA KOOPERACJI, PLATFORMA)		ROPS, PZK, PCPR, GOPS, ANIAMTORZY	KROK 8 ORGANIZACJA SPOTKAŃ WZK ORAZ ANIMATORÓW/EWALUACJA				
PCPR, GOPS, RADNI, WZK/ROPS	KROK 5 <ol style="list-style-type: none"> 5.1 DOBÓR ZESPOŁU ORAZ INST.DO REALIZACJI PRACY 5.2 POWOŁANIE ZESPOŁU GMINNO-POWIATOWEGO (PZK-PARTNERSKI ZESPÓŁ KOOPERACJI), ZAWARCIE POROZUMIENIA POMIĘDZY INSTYTUCJAMI 5.3 POZYSKANIE I WŁĄCZENIE LIDERA-OSOBY/RODZINY DO PZK 			ROPS				

OPIS ETAPÓW I KROKÓW SCHEMATU

ZADANIA STAŁE :

- ❖ PROWADZENIE PLATFORMY MODELU KOOPERACJI (e- SZKOŁY KOOPERACJI) ORAZ FUNKCJONOWANIE DORADCY/PACOWNIKA DS. MODELU
- ❖ PROWADZENIE I AKTUALIZACJA WOJEWÓDZKIEJ LISTY AKTYWNOŚCI I USŁUG; SZKOŁY KOOPERACJI
- ❖ PROMOCJA MODELU (np. KAMPANIA EDUKACYJNA, PROMOCJA GMIN, POWIATÓW REALIZUJĄCYCH PRACĘ MODELEM)

ETAP I

KOORDYNACJA I UPOWSZECHNIANIE MODELU KOOPERACJI

KROK 1:

- 1.1 ORGANIZACJA SPOTKAŃ DLA DYREKTORÓW I PRACOWNIKÓW PCPR, STAROSTÓW
- 1.2 POWOŁANIE WOJEWÓDZKIEGO ZESPOŁU KOOPERACJI: PRACOWNICY DS. MODELU W ROPS, PODMIOTY WOJEWÓDZKIE, CZŁONEK ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA, PRZEDSTAWICIELE UCZELNI

ZADANIA STAŁE

Czas trwania: okres organizacji, wdrażania i ewaluacji MODELU KOOPERACJI w jednej gminie wiejskiej 18 miesięcy

Odpowiedzialność: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Wojewódzki Zespół Kooperacji

Wdrażanie MODELU Kooperacji musi być oparte o instytucję, która posiada wiedzę, bazy danych dobrych praktyk na temat rekomendowanych systemów kooperacji; kompetentnych specjalistów ds. kooperacji oraz zasoby do prowadzenia wsparcia dla gmin i powiatów.

Rola ROPS – regionalnych ośrodków polityki społecznej, w realizacji MODELU wynika z zadań ustawowych, do których są powoływane:

- inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej;
- organizowanie szkolenia zawodowego kadr pomocy społecznej;
- sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej;
- diagnozowanie i monitorowanie wybranych problemów społecznych w regionie;
- opracowanie, aktualizowanie i realizacja strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej;
- rozpoznawanie przyczyn ubóstwa oraz opracowywanie regionalnych programów pomocy społecznej wspierających samorządy lokalne w działaniach na rzecz ograniczania tego zjawiska.

ROPS posiada wieloletnie doświadczenie w organizacji szkoleń i współpracy programowej, ma bezpośredni dostęp do zasobów instytucjonalnych w zakresie pomocy i integracji społecznej na terenie województwa, dlatego też można mu powierzyć rolę koordynacyjno-upowszechniającą. Proponowane są dwa rodzaje działań ROPS w obrębie MODELU Kooperacji.

Pierwsze informacyjne, ogólnodostępne dla wszystkich podmiotów, gmin i powiatów, takie jak:

- prowadzenie Platformy MODELU Kooperacji (część informacyjno-edukacyjna)
- prowadzenie i aktualizacja wojewódzkiej listy aktywności i usług;

(opis metodologii opracowania listy w załączniku nr 6)

- promocja MODELU (np. kampania edukacyjna, promocja gmin i powiatów realizujących prace modelami).

Drugi rodzaj działań dostępny dla podmiotów wdrażających MODEL, w tym:

- prowadzenie Platformy MODELU Kooperacji o treściach zamkniętych (e- szkoły kooperacji, kont dla Partnerskich Zespołów Kooperacji oraz kont dla osób/rodzin itp),
- funkcjonowanie doradcy/pracownika ds. modeli,
- Szkoła Kooperacji.

Podmioty zaangażowane we wdrażanie MODELU miałyby szersze uprawnienia do korzystania z usług ROPS. Dotyczy to Platformy (gdzie po zgłoszeniu uzyskują dodatkowe możliwości dostępu do kont PZK, osób/rodzin, dokumentów i e-szkoleń), a także wsparcia doradcy/pracownika ROPS ds. Modeli (podczas etapów organizacji, pracy kooperacyjnej i ewaluacji MODELU, zgodnie z potrzebami animatorów GOPS, PCPR oraz PZK).

Kwalifikacje i zadania doradcy/pracownika ROPS wskazano w załączniku nr 5.

Również materiały na Platformie będą miały dwa podstawowe poziomy dostępności: publiczny i zamknięty. Treści publiczne będą widoczne dla wszystkich odwiedzających stronę, zaś zamknięte dla osób, które mają konto na platformie (podmioty i osoby zaangażowane we wdrażanie MODELU: członkowie Wojewódzkiego Zespołu Kooperacji, animatorzy GOPS, PCPR, członkowie PZK). Dostęp do zamkniętego poziomu dla GOPS i PCPR przysługiwać będzie po zgłoszeniu decyzji do ROPS o przystąpieniu do pracy MODELEM przez gminę i powiat. Kolejno po zawiązaniu PZK podmioty otrzymają własne konta dla PZK oraz dla osób/rodzin zgłoszonych do pracy podejściem interdyscyplinarnym.

Pomysł pracy MODELEM z zastosowaniem Platformy jest elementem wykorzystania nowoczesnych technologii do kooperacji, a tym samym szybkiego i efektywnego pomagania, przy minimalizowaniu biurokracji. Jest to również odpowiedź na pokonywanie bariery organizacyjnej (zgłaszanej przez uczestników gminno-powiatowych zespołów), czyli wykluczenia transportowego wsi.

Proponowane treści PLATFORMY EDUKACYJNEJ:

- Materiały dotyczące metodycznych podstaw pracy pomocowej: część ogólnie dostępna i część dostępna po zalogowaniu (m.in. materiały, dokumenty do pracy kooperacyjnej i do współpracy z osobami rodzinami, opisy przypadków, projektów socjalnych, dobrych praktyk, narzędzi PSR),
- Materiały dotyczące prawnej podstawy pracy z potrzebującymi wsparcia,
- Modele kooperacji, materiały promocyjne Modeli,
- Materiały na temat specyfiki pracy pomocowej w gminach wiejskich,
- Raporty i badania, dane jakościowe i ilościowe (np. OZPS),
- Przykłady dobrych praktyk - po zalogowaniu,
- Powiatowo-gminne i wojewódzkie listy aktywności i usług – po zalogowaniu,
- Konta PZK, osób i rodzin - po zalogowaniu,

- E-szkoła kooperacji - po zalogowaniu,
- Dokumentacja MODELU – edytowalna po zalogowaniu.

W razie potrzeby Platforma może być w dowolnym momencie uzupełniana o dodatkowe treści, zarówno w ramach ww. działów, jak i wykraczające poza nie. Alternatywą wobec załączania treści na platformie jest linkowanie do zasobów zewnętrznych. Załączane materiały będzie można efektywnie przeszukiwać, dzięki stosowaniu użytecznej hierarchii plików, przejrzystych nazw i opisów oraz tagów (znaczników) - dotyczy to korzystania na przykład z list aktywności i usług, opisów przypadków, projektów socjalnych, przykładów dokumentów czy dobrych praktyk.

SZKOŁA KOOPERACJI i e-szkoła kooperacji to działania edukacyjne obejmujące:

- szkolenia podstawowe, jednodniowe z zakresu treści MODELU (tematyka: kooperacja, jej zasady i warunki skutecznej pracy zespołem; założenia, etapy, kroki, praca na rzecz podmiotów współpraca z rodziną/osobą, dokumentowanie pracy, w tym korzystanie z Platformy) dla animatorów i władz na II etapie, dla podmiotów PZK na III etapie realizacji pracy MODELEM. To podstawowe szkolenie, obowiązkowe dotyczy wszystkich osób pracujących w MODELU i jest prowadzone w siedzibie ROPS oraz w gminie wdrażającej MODEL przez doradcę/pracownika ROPS i jeśli to możliwe informatyka,
- szkolenia rozszerzone, tematyczne, dotyczące wybranej **tematyki**, w tym: budowania umiejętności lidera kooperacji, komunikacji społecznej i interpersonalnej, kanałów przepływu informacji, procesu konsultowania (stan prawny, przegląd technik i narzędzi konsultacyjnych, korzyści wynikające z konsultacji), partycypacji/kooperacji w samorządzie lokalnym – korzyści dla władz, samorządu i mieszkańców, monitoring i ewaluacja kooperacji, warsztaty trwałości działań kooperacji. Szkolenia rozszerzone mogą być ofertą dla animatorów lub chętnych pracowników z podmiotów PZK w III etapie pracy MODELEM.
- szkolenia specjalistyczne – według zgłaszanych przez podmioty potrzeb dotyczących pracy z określoną grupą, innowacyjnych rozwiązań pomocowych; są one dodatkowo realizowane zgodnie z możliwościami szkoleniowymi specjalistów lub zasobami finansowymi ROPS; czas i miejsce są do dookreślenia zgodnie z możliwościami,
- spotkania wymiany doświadczeń w kooperacji kooperacyjne spotkania wymiany doświadczeń – wyjazdowe (jedno lub kilkudniowe) do podmiotów, usług, inspiracji o statusie dobrych praktyk, jako dodatkowy element realizowany zgodnie z możliwościami ROPS,
- edukacja na Platformie, w tym e-szkolenia (dostępne po zalogowaniu) zawierają treści w formie elektronicznej z prac nad MODELEM albo z innych własnych źródeł. PZK może z nich korzystać dowolnie lub podczas wspólnych spotkań.

SZKOŁA KOOPERACJI może zostać zaplanowana zgodnie z trybem przygotowania szkoleń dla służb społecznych na kolejny rok. Instytucje powiatowo-gminne poprzez animatorów PCPR i GOPS

oraz podmioty wojewódzkie mogą zgłaszać zapotrzebowanie szkoleniowe do pracownika ROPS ds. MODELU.

PROMOCJA MODELU z silnym oddziaływaniem medialnym, będzie realizowana dwukrotnie w ciągu roku (w pierwszym i trzecim kwartale). Wśród propozycji mogłyby się znaleźć: specjalne kampanie dotyczące dobrych praktyk kooperacji oraz profesji pracownika socjalnego- animatora, efektywności pracy zespołowej i działań PZK skierowanych do konkretnych grup korzystających z pomocy społecznej, przypadków sukcesów osób/ rodzin, jak i filmy dokumentalne o określonych gminach i powiatach z zaangażowanymi władzami lokalnymi. Przekazane informacje mają zwiększyć wiedzę na temat efektywności MODELU, podnieść prestiż podmiotów pomocy i integracji społecznej, zachęcić do aktywności w kooperowaniu i pracy zespołowej.

Działania promocyjne należą do gestii ROPS, niemniej proponuje się, by zaangażować w nie podmioty wojewódzkie, powiatowe i gminne (np. poprzez animatorów).

ETAP I KOORDYNACJA I UPOWSZECHNIANIE MODELU KOOPERACJI

Czas trwania: do 2 miesięcy

Odpowiedzialny za krok 1: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

Organizacja spotkania informacyjnego MODELU Kooperacji dla dyrektorów oraz pracowników z PCPR (krok 1.1) może się odbywać w siedzibie ROPS wspólnie lub oddzielnie ze starostami. Zależy to od liczby zgłoszeń, potrzeb i oczekiwań podmiotów. Rekrutacja (w odpowiedzi na zaproszenia emailowe i zamieszczone na Platformie) i planowane szkolenie (jednodniowe, zakres: zasady kooperacji, budowanie Zespołu, prowadzenie PZK, korzystanie z materiałów na Platformie oraz zapoznanie z narzędziem Kalkulatora Kosztów Zaniechania) proponowane jest minimum raz w roku w pierwszym kwartale. Ważne, aby podmioty mogły to odnotować w rekomendacjach OZPS oraz przygotować dalsze etapy pracy, a koordynator MODELU – ROPS mógł zaplanować stanowisko doradcy/pracownika ROPS i określić jego zakres obowiązków oraz działania szkoleniowe i promocyjne. Podczas spotkania, po zapoznaniu się z doradcą/pracownikiem ds. MODELU należy określić tryb i sposób zgłaszania do ROPS decyzji o wdrażaniu MODELU (proponuje się formularz na Platformie lub stronie rops).

W celu monitorowania realizacji i efektów działań gminno-powiatowych, ROPS zaprosi do współpracy nad MODELEM przedstawiciele wojewódzkich instytucji samorządowych i rządowych. Zawiązą one Wojewódzki Zespół Kooperacji (krok 1.2) poprzez podpisane porozumienie o współpracy pomiędzy Województwem, a podmiotami. Do Zespołu proponuje się włączyć członka Zarządu Województwa odpowiedzialnego za sprawy społeczne. WZK spotykać się będzie minimum raz w kwartale (w siedzibie ROPS lub innym miejscu), zgodnie z zaplanowanym harmonogramem rocznym oraz wg potrzeb zgłaszanych przez doradcę/pracownika ds. MODELU. Zespoły wojewódzkie mogą

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

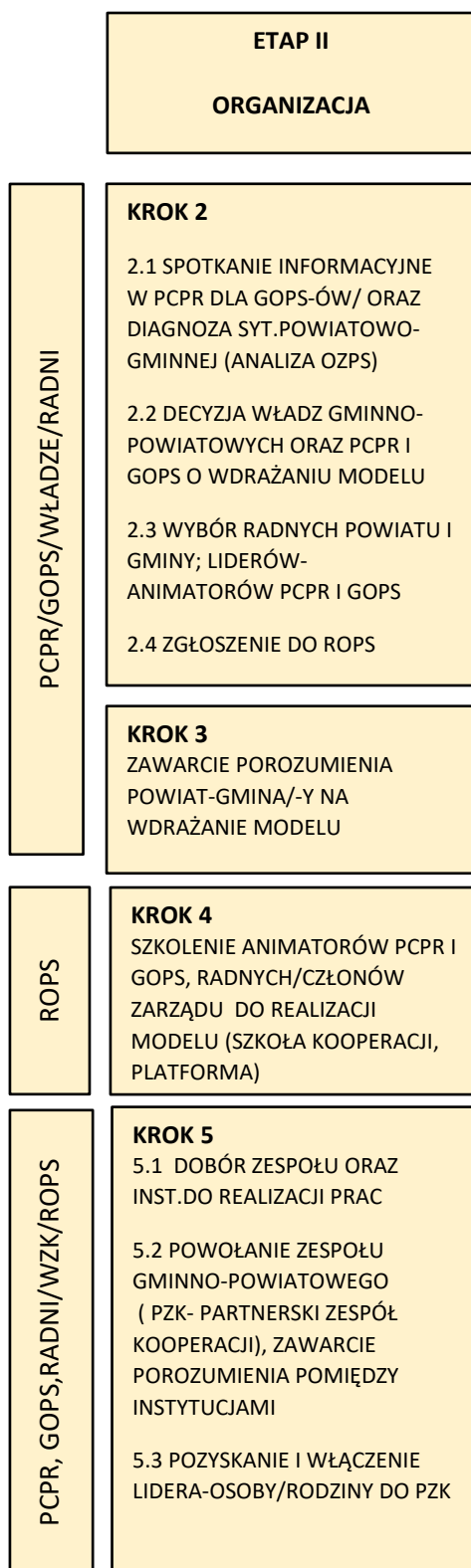
Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt „Liderzy kooperacji”
realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020

wówczas dokonywać analizy postępów i trudności w pracach PZK, szukać rozwiązań i dobrych praktyk na ich potrzeby, planować system wsparcia organizacyjnego, merytorycznego, metodycznego czy prawnego. Doradca ROPS umieści informację o harmonogramie spotkań na platformie MODELU.

Wzór porozumienia wojewódzkiego prezentuje załącznik nr 3.

ETAP II ORGANIZACJA

Czas trwania: do 3 miesięcy

Odpowiedzialni za:

Krok 2, krok 3, krok 5:

starosta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (osoba zarządzająca, animator), radny/
członek zarządu powiatu,

wójt, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (osoba zarządzająca, animator), radny gminy

Krok 4 oraz wsparcie doradcze: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Wojewódzki
Zespół Kooperacji (WZK).

Na etapie organizacyjnym ROPS realizuje swoje zadania stałe, opisane powyżej: platforma, e-szkoła kooperacji, doradca/pracownik ds. MODELU. Wydaje się, że w tym czasie najważniejsze będzie wsparcie organizacyjne, merytoryczne i prawne zarówno władz, wybranych animatorów oraz radnych w podjęciu decyzji o wdrażaniu MODELU, a także w budowaniu Partnerskich Zespołów Kooperacji.

ROPS powinien też opracować tryb i formularz zgłaszania przez powiat i gminy inicjatywy pracy MODELEM. Proponuje się, by na stronie Platformy został umieszczony krótki formularz zgłoszeniowy wraz z terminem (po spotkaniu informacyjnym dla PCPR w ROPS). Zgłoszona liczba gminno-powiatowych inicjatyw pozwoli zaplanować zaangażowanie doradcy/pracownika ROPS do pracy w terenie, określić też harmonogramy wsparcia powiatów, gmin oraz pracy w Wojewódzkim Zespole Kooperacji.

Po spotkaniach informacyjnych w ROPS dyrektorzy i pracownicy powiatowych centrów pomocy rodzinie dokonują analizy powiatowej OZPS w kontekście ewentualnej pracy MODELEM (krok 2.1). Mogą również rozpatrzyć dane gminnych strategii rozwiązywania problemów społecznych dotyczące osób/rodzin korzystających z pomocy, tendencji świadczeń, zasobów usług i infrastruktury na terenie powiatu. MODEL oparty będzie na: analizie informacji prezentowanych corocznie w ocenie zasobów pomocy społecznej, sporządzanej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, przez samorządy gminne i powiatowe, a także ewentualnych rekomendacji przedstawianych radom gmin i radom powiatów.

Powiatowe centra pomocy rodzinie przedstawiają swoje wstępne wnioski z analiz potrzeb osób i rodzin, usług, dostępu do specjalistów i infrastruktury dla wszystkich gminnych ośrodków pomocy społecznej z ich powiatu, podczas zorganizowanego spotkania powiatowego (krok 2.1). Uczestnikami tego roboczego wydarzenia powinni też być starosta i wójtowie z zainteresowanych gmin. Jeśli nie jest to możliwe, proponuje się, by indywidualne rozmowy edukacyjno-informacyjne z władzami zostały przeprowadzone przez PCPR. Ważne jest, żeby zaprezentować pluse i efekty pracy zespołowej nowego rozwiązania pomocowego, jakim jest MODEL. Na tym etapie można wykorzystać Kalkulator Kosztów Zaniechania, a dokładnie jeden z jego elementów – Kalkulator Społeczny. To narzędzie informatyczne,

które umożliwi oszacowanie kosztów zaniechania działań aktywizująco-wspierających dla osób wymagających pomocy społecznej, w perspektywie siedmiu lat.

Celem spotkań jest zaangażowanie władzy/wójta, starosty (rozumienie i akceptacja tematu oraz pełne błogosławieństwo).

Konsultacje Modelu, woj. mazowieckie, 2019

Częścią spotkania informacyjnego, poza weryfikacją aktualnych potrzeb w powiecie i w gminach, jest również prezentacja założeń MODELU Kooperacji w Gminach Wiejskich i dyskusja dotycząca możliwości wykorzystania tego rozwiązania w odpowiedzi na określone potrzeby. Po prezentacji założeń jest czas na dyskusje i refleksje z zespołem pracowników socjalnych, wójtem i innymi podmiotami, z którymi współpracują.

Gmina (GOPS w porozumieniu z wójtem) po przedstawionej analizie informacji o powiecie może uzupełnić dane o swoje subiektywne poglądy i spostrzeżenia. Być może zechce dookreślić również konkretną grupę osób lub rodzin do pracy w MODELU (na przykład rodziny z dorosłymi osobami niepełnosprawnymi) lub zdecydować o pracy MODELEM uniwersalnie, bez wskazywania grupy docelowej.

Decyzja o wdrażaniu MODELU jest podejmowana wspólnie przez PCPR i GOPS (osoby zarządzające) oraz władze gminy i powiatu (krok 2.2). Wówczas wspólnie w Wójtem (gmina), Starostą (powiat) instytucje mogą zaproponować osobę radnego lub członka zarządu powiatu do pracy w MODELU (krok 2.3). Radni/członkowie zarządu będą pracować wspólnie z animatorami (będą członkami PZK), mogą angażować swoje komisje, prezentować potrzeby i efekty pracy MODELEM na sesjach rady, kształtować zakres usług gminno-powiatowych i prawo lokalne. Wspólnie wypracują formę zaangażowania społeczności lokalnej w realizację projektów socjalnych, gdzie aktywną rolę będą miały osoby/rodziny/grupy dotąd jedynie korzystające z pomocy społecznej.

Dyrektorzy powiatowych centrów oraz kierownicy gminnych ośrodków wybiorą animatorów MODELU spośród pracowników instytucji (krok 2.3), dokonując jednocześnie zmian w strukturze organizacyjnej w celu określenia zadań animatorów we wdrażaniu MODELU Kooperacji (ewentualne przygotowanie aneksu do umowy). Rolą animatora gops jest koordynowanie współpracy na rzecz osób/rodzin, zaś animatora pcpr koordynowanie współpracy międzyinstytucjonalnej.

Szczegóły kwalifikacji, umiejętności i zadań animatorów są wskazane w załączniku nr 5.

Pierwszym zadaniem animatora PCPR jest ZGŁOSZENIE DO ROPS (formularz lub pismo) decyzji podjęcia współpracy MODELEM pomiędzy powiatem a gminą (krok 2.4). Następuje określenie wstępnego zakresu wsparcia przez doradcę (ustalenie oczekiwań, terminów, możliwości). Pracownicy ROPS przygotowują i przekazują hasła dostępności do materiałów Platformy (poziom rozszerzonej dostępności).

Po ustaleniu zasad wsparcia ze strony ROPS, starosta podpisuje POROZUMIENIE O WSPÓŁPRACY z chętną gminą lub gminami (krok 3). Zawiera ono elementy dotyczące celu i zadań powiatu i gmin: wyznaczenie animatora, radnego, zawiązanie Partnerskich Zespołów Kooperacji.

Proponowana treść porozumienia przedstawiona jest w załączniku opracowania nr 3.

Jednocześnie odbywa się szkolenie podstawowe z MODELU dla animatorów i radnych gminno-powiatowych (krok 4) Tematyka szkolenia podstawowego to: zasady kooperacji oraz metody efektywnej współpracy, reguły prowadzenia pracy MODELEM i dostępu do platformy. Uczestnicy szkolenia uzyskają zaświadczenie o ukończeniu szkolenia podstawowego SZKOŁY KOOPERACJI i dostęp do konta PZK Platformy.

Animatorzy i radni określają podmioty do proponowanego składu PZK (Partnerskiego Zespołu Kooperacji). Ich wybór powinien być związany z aktualnie dominującymi potrzebami osób, rodzin i grup w gminie (krok 5.1). Podstawowy skład każdego zespołu powiatowo-gminnego to: animator i pracownicy socjalni PCPR, animator GOPS, pracownicy socjalni GOPS, radni gminni i powiatowi (ew. członek zarządu), przewodniczący LZI, lider – ekspert z grupy, organizacji lokalnej bądź klubu reprezentujący osoby, rodziny. Pozostałe podmioty będą sprofilowane do grupy osób, z jakimi gmina będzie chciała pracować lub zostaną wybrane uniwersalnie zgodnie z oczekiwaniem składu podstawowego. Ostateczną osobą decydującą o zaangażowaniu podmiotów do określonego PZK będzie animator PCPR.

Pierwszym zadaniem animatorów będzie kontakt z wybranymi podmiotami i prezentacja im założeń współpracy w MODELU. Można przysyłać wzór porozumienia o powołaniu i pracy Partnerskiego Zespołu Kooperacji (w nim określone są zadania podmiotów PZK), zachęcając do zapoznania się z materiałami ogólnodostępnymi na Platformie. Doradca/pracownik ROPS może być organizacyjnym wsparciem w budowaniu składu zespołów MODELU oraz powinien wskazać sposób zawierania porozumienia pomiędzy podmiotami PZK. ROPS występuje w roli inspiratora, doradcy, a w razie potrzeby – mediatora lub eksperta z wybranymi instytucjami sektorowymi w celu zainicjowania współpracy partnerskiej. Po zebraniu informacji zwrotnych i wstępnych deklaracji podmiotów animator PCPR we współpracy z animatorem GOPS przygotowują porozumienie pomiędzy instytucjami (krok 5.2) służące określeniu zasad, trybu kooperacji, podstaw prawnych przekazywania danych, zadań wszystkich stron.

Wzór porozumienia PZK znajduje się w załączniku nr 3.

Podpisanie porozumienia (i osobisty kontakt podczas zbierania podpisów) może być **dla animatora PCPR i animatora GOPS** okazją do nawiązania kontaktów z osobami zarządzającymi instytucjami na terenie gminy i powiatu. Działanie – budowanie PZK – ma charakter procesu.

Skład PZK nie musi być ostateczny, w trakcie pracy z określonymi osobami i rodzinami niezbędne instytucje i ich pracownicy mogą zasilać spotkania. Byliby zapraszani przez kluczowych uczestników PZK (animatorów i osoby/rodziny) w zależności od potrzeb, charakteru sprawy, problemu osoby, rodziny czy grupy, którą ma się zająć zespół.

Jest potrzeba upowszechnienia i wykorzystania doświadczeń z prac zespołów interdyscyplinarnych (m.in. poprzez udział przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego w spotkaniach zespołu, udział zespołu kooperacji w posiedzeniach zespołu interdyscyplinarnego)

Rekomendacje z konsultacji Modelu Kooperacji, 2019 woj. świętokrzyskie

Do podmiotów w Partnerskim Zespole Kooperacji można zaprosić powiatowe punkty nieodpłatnej pomocy prawnej. Wymaga to zmian w ogłoszeniach konkursu w powiatach. Powiat mógłby na przykład, przyznawać dodatkowe punkty za współpracę instytucji, która świadczy te usługi w powiecie w ramach Partnerskiego Zespołu Kooperacji. Dzięki zaangażowaniu w MODEL władzy i radnych powiatowych. Zadanie to można realizować już od 2020 roku.

Rekomendacje z konsultacji Modelu Kooperacji, 2019 woj. świętokrzyskie, woj. lubelskie, woj. podlaskie

Ostatnim krokiem 5.3 podczas organizacji pracy MODELEM jest pozyskanie osoby, rodziny jako eksperta. Proponowany jest uczestnik grup, klubów lub organizacji pozarządowych z obszaru społecznego, który ma doświadczenia w korzystaniu z pomocy, ale obecnie znajduje się na etapie utrwalonych zmian osobistych, rodzinnych i społecznych. Animator PCPR pozyskuje jego zgodę i wspólnie ustalają zadania i uprawnienia takiej osoby (przede wszystkim zakres dostępności do danych i ich przetwarzania).

Proponuje się, by osoba ta podpisała oświadczenie zobowiązujące do zachowania tajemnicy.

Systematyczna praca MODELEM będzie wymagała zalogowania się na platformę, gdzie znajdą się dostępne specjalistyczne i ukierunkowane treści, a ponadto stworzona zostanie bezpieczna przestrzeń do prowadzenia dokumentacji PZK oraz osób i rodzin, do dyskusji i udostępniania wszelkich bardziej wrażliwych materiałów. Reprezentant danej instytucji będzie mógł założyć konto po uprzednim mailowym zgłoszeniu się do ROPS i zweryfikowaniu jego tożsamości/uprawnień do uzyskania konta. Konta zostaną potwierdzone przez administratora ROPS po zweryfikowaniu tożsamości/uprawnień do uzyskania konta przez daną osobę/podmiot.

Platforma w części zamkniętej zawierać również będzie wszystkie edytowalne wzory dokumentacji pracy MODELEM: porozumienia, plany, ustalenia ze spotkań. Planowane jest prowadzenie dokumentacji **współpracy z osobą i rodziną w wersji (jedyne) elektronicznej**. Przybierze ona formę konta osoby/rodziny. Znajdą się w niej: karty oczekiwań, indywidualny program pomocy (IPP), kontrakty rodzinne, projekty socjalne, inne niezbędne informacje. Treści zamknięte będą/mogą być zorganizowane pod kątem ich przydatności dla realizacji konkretnych kroków w MODELU. W poszczególnych działach umieszczone zostaną materiały organizacyjne i prawne potrzebne do szkolenia animatorów (krok 4) lub PZK (KROK 6.1), zawarcia porozumień (krok 3, krok 5.2), opracowania plany pracy PZK (krok 6.1).

Na obszarze zamkniętym Platformy znajdzie się też forum dyskusyjne, pozwalające na wymianę informacji między członkami różnych zespołów lub w ramach poszczególnych zespołów. W przypadku zasobów nieobjętych dodatkowymi ograniczeniami (np. prawa autorskie, ochrona danych osobowych) będzie możliwość łatwego upubliczniania/linkowania treści na stronach gops-ów, pcpr-ów czy w popularnych serwisach społecznościowych.

ETAP III REALIZACJA MODELU KOOPERACJI/EWALUACJA	
ROPS, PCPR, ROPS, PZK	<p>KROK 6 PRZYGOTOWANIE MERYTORYCZNE I ORGANIZACYJNE PZK</p> <p>6.1 SZKOLENIE PODMIOTÓW DO PRACY W MODELU- SZKOŁA KOOPERACJI, PLATFORMA</p> <p>6.2 OPRACOWANIE PLANU PRACY , upowszechnienie informacji o pracy MODELEM</p> <p>6.3 OPRACOWANIE GMINNO-POW. LISTY AKTYWNOŚCI I USŁUG</p>
ROPS, PZK, PCPR, GOPS, ANIAMTORZY	<p>KROK 7 PRACA MERYTORYCZNA:</p> <p>7.1. NA RZECZ PODMIOTÓW: szkolenia wew. (własne) i zew (SZKOŁA KOOPERACJI), coaching, superwizje, doradztwo, aktualizacja listy usług</p> <p>7.2. Z OSOBA/ RODZINĄ / GRUPĄ: zgłaszanie osób/rodzin, screening, diagnozowanie wielowymiarowe, indywidualne programy pomocy, kontrakty, realizacja współpracy z osobą/rodziną/grupą z wykorzystaniem lokalnie dostępnych aktywności /usług, monitorowanie/ewaluacja. KONSULTOWANIE OSÓB/RODZIN REALIZACJA USŁUG PODMIOTÓW PZK NA RZECZ OSÓB/RODZIN</p> <p>7.3 REALIZACJA PROJEKTÓW SOCJALNYCH, USŁUG, DZIAŁAŃ ŚRODOW., UDZIAŁ W PRACACH KOMISJI SPOŁECZNYCH GMIN/POWIATÓW</p>
ROPS	<p>KROK 8 ORGANIZACJA SPOTKAŃ WZK ORAZ ANIMATORÓW /EWALUACJA</p>

ETAP III REALIZACJA MODELU KOOPERACJI/EWALUACJA

Czas trwania: do 13 miesięcy

Odpowiedzialni za:

Krok 6, krok 7

animator Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Partnerski Zespół Kooperacji (PZK) inne podmioty sektorowe włączane do współpracy z osobami/rodzinami oraz do działań środowiskowych

krok 6.1, krok 7.1, krok 8 oraz doradcze podczas całego etapu:

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Wojewódzki Zespół Kooperacji (WZK)

ROPS podczas III etapu kontynuuje stałe zadania, skierowane na wsparcie gmin i powiatów (Platforma, e-szkola kooperacji, doradca/pracownik ds. MODELU). Podczas współpracy z Wojewódzkim Zespołem Kooperacji opracowuje, uaktualnia i upublicznia na Platformie MODELU wojewódzką listę aktywności i usług. Ma ona za cel inspirowanie rozwiązań w pracy z osobami, rodzinami i grupami. Będzie też udostępniała informacje o wszystkich (możliwie dostępnych) realizowanych usługach i aktywnościach w regionie. Informacje te o charakterze dobrych praktyk, realizowane przez podmioty z terenu całego województwa, mogą się stać wskazówką do współpracy z osobami i rodzinami przez PZK i inspiracją dla władz lokalnych środowisk wiejskich. Lista będzie zawierała uproszczoną wyszukiwarke.

Głównym zadaniem koordynatora MODELU jest w tym czasie wsparcie organizacyjne, merytoryczne i prawne „młodych” zespołów gminno-powiatowych w realizacji współpracy. Doradca/pracownik ROPS wspólnie z animatorami przeprowadzą szkolenie podstawowe dla osób zarządzających i wybranych pracowników do pracy w ramach PZK na terenie gminy. Tematyka szkolenia podstawowego to: zasady kooperacji oraz metody efektywnej współpracy, zasady prowadzenia pracy MODELEM i dostępu do platformy. Podmioty uzyskają zaświadczenie o ukończeniu szkolenia podstawowego SZKOŁY KOOPERACJI (krok 6.1) i dostęp do konta PZK Platformy.

Ważnymi elementami podczas pierwszego spotkania będzie zadbanie o komunikację w zespole, przygotowanie listy kontaktowej podmiotów PZK na stronie Platformy, ustalenie warunków technicznych, prawnych i organizacyjnych spotkań, przekazanie przez animatora zespołu informacji dotyczących prawnych sposobów przekazywania informacji oraz współpracy.

Podstawy prawne kooperacji podmiotów oraz realizacji współpracy z osobą/rodziną/grupą zostały zawarte w załączniku opracowania MODELU, będą również dostępne na platformie MODELU.

Sprawy ochrony danych osobowych i ich przetwarzania w procesie pomocy znalazły ujęcie w porozumieniu pomiędzy podmiotami – wzór załącznik nr 3.

Podczas trzech pierwszych spotkań PZK, w związku z fazą integracji zespołu, poznania uprawnień i kompetencji podmiotów oraz budowania narzędzi do kooperacji (plan pracy PZK, lista usług i aktywności) większego zaangażowania będzie wymagało działanie animatora PCPR. Jako osoba odpowiedzialna za kooperację międzyinstytucjonalną przy współpracy animatora GOPS zadba o procesy konstruktywnej komunikacji, budowanie zaufania i realizację pierwszych zadań.

Poznanie zakresu działań podmiotów Zespołu ma nie tylko wymiar edukacyjny dla innych uczestników, ale też relacyjny dla osób i refleksyjny dla realizacji pracy metodycznej z rodziną i osobami. Prezentacje posłużą podmiotom do wypracowania gminno-powiatowej listy aktywności i usług. ***Pomocną tabelę do prezentacji zawiera załącznik nr 3.***

Plan pracy zostanie utworzony na koncie PZK Platformy i będzie dostępny w każdej chwili po zalogowaniu (krok 6.2). Proponuje się, by zawierał:

- cele dla podmiotów/gminy/powiatu
- cele pomocowe
- ustalenie terminów i miejsc spotkań
- procedurę spotkań interwencyjnych PZK
- proponowane tematy spotkań związane z pracą na rzecz podmiotów PZK oraz pracy na rzecz środowiska lokalnego, tematykę szkoleń wewnętrznych (świadczonych przez podmioty sobie nawzajem) i szkoleń zewnętrznych ROPS lub pozyskanych itp. Zbudowanie planu pracy jest zadaniem animatora PCPR, który odpowiada za współpracę międzysektorową.

Wzór został zaprezentowany w załączniku nr 3.

W planie pracy PZK jest sugestia dotycząca cyklicznych spotkań zespołu gminno-powiatowego. Preferowane jest minimum jedno spotkanie na miesiąc. ***Proponowany szczegółowy harmonogram spotkania z godzinami znajduje się w załączniku nr 3 (dokumentacja na rzecz PZK).***

Spotkanie zespołu w gminie, to również czas kiedy przyjeżdżają różni specjaliści, proponuje się więc ustalenie grafiku możliwych konsultacji dla osób, rodzin z gminy po zakończeniu pracy Zespołu (np. pani psycholog po spotkaniu może służyć jeszcze przez 1 godzinę konsultacją dla jakiegoś dziecka). **Byłby to mobilny punkt konsultacyjny dla osób/rodzin.** Pracownicy podmiotów zadbałyby o przekazanie informacji rodzinom, czy osobom o terminach spotkań i konsultacji. Klienci mogliby zgłosić swoje potrzeby oraz uzyskać dedykowane do problemu wsparcie.

Podmioty PZK zapoznane z metodologią pracy zespołowej w MODELU KOOPERACJI rozpoczną działania upowszechniające, w lokalnym środowisku, przekazywanie informacji o możliwości zgłoszenia osób/rodzin do współpracy w MODELU, wśród współpracowników oraz organizacji i instytucji nie uczestniczących w pracach PZK. Radni i animatorzy przygotowują prezentację na komisję, sesję rady gminy i powiatu. Przy wsparciu ROPS lub lokalnie można też opracować mikro

kampanię o możliwości wieloinstytucjonalnego wsparcia, np. chorzy na alzheimera w kontekście pracy MODELEM dla rodziny (*Z konsultacji z gminami mazowieckimi, styczeń 2019*).

Działania upowszechniające (rozpoczęte w kroku 6.2) mogą być realizowane stale lub według pomysłów i możliwości PZK. Kluczowym, wspólnie wykonanym zadaniem kooperacyjnym przez PZK będzie opracowanie, a potem aktualizowanie listy aktywności i usług gminno-powiatowych (krok 6.3). Każda z instytucji przygotuje w wersji papierowej i elektronicznej, wstępną listę oferowanych przez nią aktywności i usług realizowanych na rzecz: 1) dzieci i młodzieży, 2) rodzin z dziećmi, 3) osób dorosłych, 4) osób starszych (wzór tabeli do uzupełnienia zostanie rozesłany przez animatora PCPR, będzie również dostępny na Platformie MODELU).

Zespołowe przygotowanie (przez Partnerski Zespół Kooperacji) oraz aktualizacja listy odzwierciedlającej stan faktyczny, zapewni kompleksowe rozpoznanie usług i aktywności dla danego terenu. Działanie to posłuży również analizie diagnostycznej istniejących zasobów, w kontekście niezbędnych oraz brakujących usług i aktywności dla dzieci i młodzieży, rodzin z dziećmi, osób dorosłych i starszych. Wezmą w nim udział podmioty powiatowe i gminne działające w obszarze integracji, pomocy społecznej, ubóstwa czy wykluczenia społecznego dla terenu lokalnego (powiatu i gminy).

Dzięki opracowaniu listy i jej upowszechnieniu, lokalne władze oraz radni gmin i powiatów będą mogli zapoznać się z funkcjonującymi aktywnościami i usługami, zweryfikować je w kontekście potrzeb społecznych wspólnie z animatorami OPS, PCPR, komisjami społecznymi oraz ewentualnie, w razie potrzeby zaplanować zmiany (rozszerzenie usług, wdrożenie nowych, optymalnych) dla osób/rodzin potrzebujących wsparcia. ***Metodologia przygotowania przez Zespół listy aktywności i usług gminno-powiatowej została opisana w załączniku nr 6.***

Partnerski Zespół Kooperacji podejmuje w ramach MODELU trzy rodzaje działań (krok 7): Pierwszy jest związany profesjonalizacją kooperacji i wzmocnieniem kompetencji podmiotów (wybrane cele dla grupy podmiotów gminno-powiatowych) krok 7.1. Są to między innymi: budowanie listy aktywności i usług, mini szkolenia wewnętrzne prowadzone dla siebie nawzajem przez specjalistów, szkolenia zewnętrzne tematyczne i specjalistyczne w ramach SZKOŁY KOOPERACJI, doszkalać poprzez materiały zamieszczone na Platformie, uczestnictwo w opracowaniu programów. W tym obszarze zaproponowano też: szkolenia oparte na wizytach studyjnych, zapraszanie specjalistów zewnętrznych (powiatowych, wojewódzkich), superwizje oraz coaching dla animatorów, warsztaty budowania Zespołu, szkolenia kompetencyjne niezbędne do zwiększenia efektywności pracy na rzecz rodzin/osób (m.in. genogram, diagnoza wielowymiarowa, praca z osobami z demencją). Za ten obszar działań odpowiada animator powiatowy i to on wspólnie z doradcą ROPS stara się o ich realizację. Wśród pomysłów na wdrażanie superwizji zespołowej zgłaszano, aby minimum raz na trzy miesiące superwizor był dostępny dla zespołu w celu omawiania diagnoz, indywidualnych programów pomocy, ich realizacji oraz budowania zespołu. Jeżeli możliwa byłaby dostępność superwizora co miesiąc, PZK decydowałby podczas spotkania o potrzebach wsparcia zespołów w podmiotach gminnych

i powiatowych (będących członkami PZK, np. superwizor prowadzi spotkanie z pracownikami socjalnymi w jednym miesiącu, a zespołem poradni psychologiczno-pedagogicznej w kolejnym, w trzecim ponownie z PZK).

Drugi obszar działalności PZK to zapewnienie udziału osób i rodzin w lokalnym życiu społecznym, czyli zmiana postaw osób korzystających z pomocy (na przykład zaangażowanie w wolontariat z wybranych działań z listy aktywności, działanie w Kole Gospodyń Wiejskich obsługa usług żywnościowych dla osób starszych, uruchomienie Klubu czy innych inicjatyw z funduszu sołeckiego itp.). W tym punkcie mieszczą się również działania na rzecz podniesienia prestiżu zawodu pracownika socjalnego i innych zawodów pomocowych, promocja różnorodnych rozwiązań pomocowych – krok 7.3 (na przykład cykl spotkań w gminie na temat zdrowia psychicznego w różnym wieku prowadzonych przez podmioty PZK i rodziny objęte wsparciem w MODELU, czy otwarte warsztaty diagnostyczne, które mają wymiar edukacyjny o kompetencjach służb). Tutaj również proponuje się realizację grupowych, środowiskowych i instytucjonalnych projektów socjalnych – działań mających na celu poprawę sytuacji życiowej osób, rodzin, grup zagrożonych ubóstwem, marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Można rozwijać lokalne usługi i aktywności na rzecz osób/rodzin, między innymi angażując i organizując środowisko lokalne, prezentując i promując inicjatywy czy projekty socjalne podczas komisji i sesji rad gmin, powiatów, organizując kampanie społeczne oraz inne wspólnie zaplanowane zadania podczas spotkań PZK.

Od drugiego spotkania (po szkoleniu i zdobyciu konta do Platformy) podmioty PZK zajmą się upowszechnieniem MODELU, w tym rekrutacją osób i rodzin do współpracy. Wskazane jest, aby instytucje na poziomie gminno-powiatowym mogły przedstawiać propozycję osobom, rodzinom i grupom. Adresaci, po zapoznaniu ich z ofertą, wyrażają zgodę na współpracę w MODELU, a animator lub pracownik socjalny GOPS (po wstępnym rozpoznaniu, screening) potwierdzi zakwalifikowanie do objęcia wsparciem PZK.

Decyzja o współpracy osoby, rodziny lub grupy zapada w sytuacjach kiedy:

- należy wdrożyć inny, niż dotychczasowy system pomocy (dotychczasowy nie działa),
- adresaci działania pozostają w chronicznym kryzysie,
- wymagane jest międzysektorowe rozwiązanie lub szybka interwencja,
- wyczerpano możliwości pomocy indywidualnej ze strony instytucji.

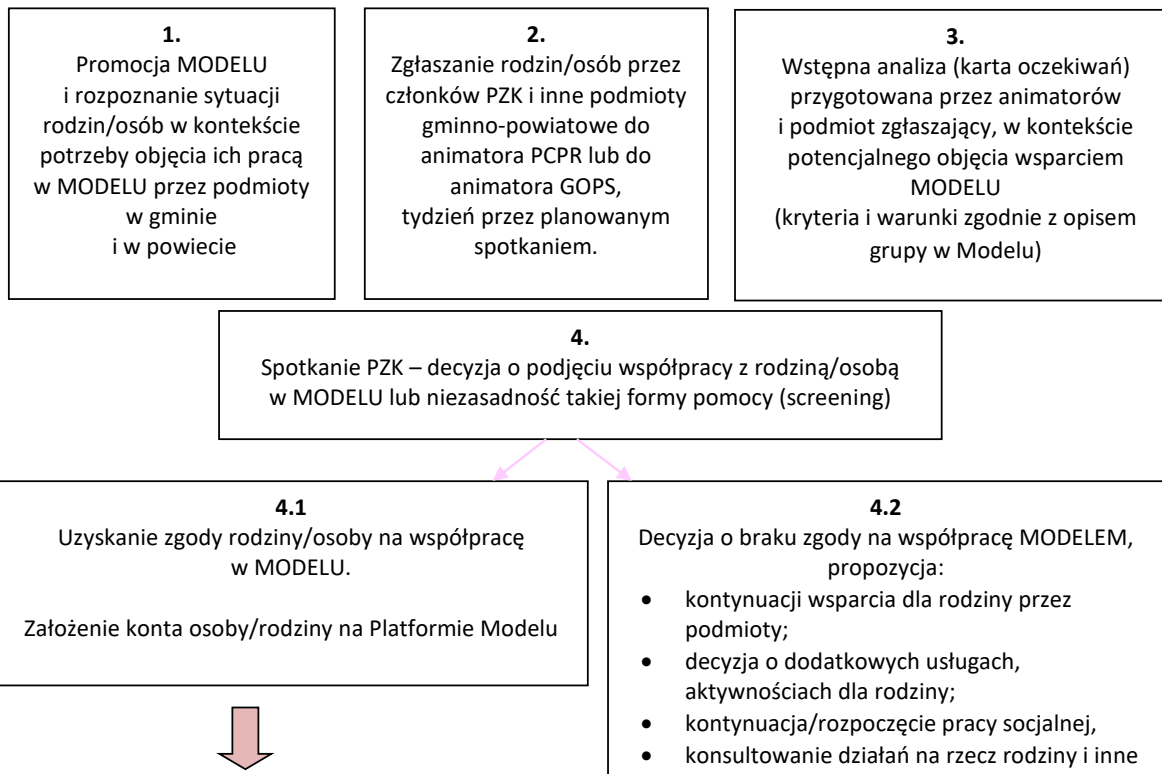
Dodatkowym warunkiem przyjęcia osoby, rodziny lub grupy jest ocena, czy przynajmniej jedna z instytucji widzi szanse powodzenia współpracy, a animator gminny GOPS zweryfikował rodzinę/osobę w systemie pomocy oraz dokonał konsultacji z animatorem PCPR w sprawie składu PZK.

Wśród celów współpracy z rodziną znajdują się wzmocnienia jej zasobów i sprawczości, wyposażenie w umiejętności korzystania z nowych form pomocy, przywrócenie zdrowego funkcjonowania, przygotowanie do usamodzielnienia.

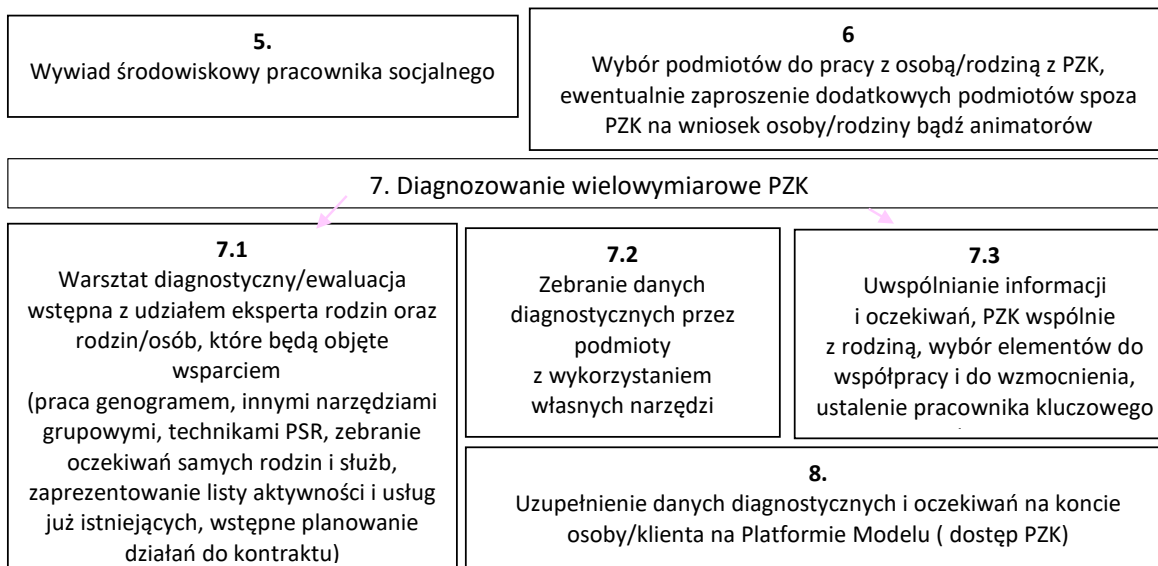
Zarządzanie przypadkiem z osobami/rodzinami/grupami (czyli krok 7.2) prezentuje schemat.

Krok 7.2 PROPONOWANA WSPÓŁPRACA Z RODZINAMI/OSOBAMI

ANALIZA RODZIN I OSÓB W KONTEKŚCIE MOŻLIWOŚCI OBJĘCIA WSPÓŁPRACĄ W RAMACH MODELU

ZINDYWIDUALIZOWANE, WIELOWYMIAROWE DIAGNOZOWANIE, EWALUACJA WSTĘPNA

WYZNACZENIE CELÓW

9.

Opracowanie indywidualnego programu pomocy/współpracy – IPP z wykorzystaniem listy usług i aktywności podczas spotkania PZK, wykorzystanie technik PSR. IPP planowany na max czas 3 m-cy.

Nieobowiązkowo 9.1

Opracowanie i podpisanie kontraktu rodzinnego/ socjalnego opartego na zasobach i mocnych stronach

9.2

Decyzja rodziny/osoby o osobistym udziale lub nie w spotkaniach PZK (praca z pracownikiem kluczowym)

10.

Systematyczne wprowadzanie informacji na konto osoby/rodziny oraz konto PZK na Platformie

REALIZACJA WSPÓŁPRACY, EWALUACJA

11.

Zarządzanie przypadkiem. Realizacja usług, aktywności i innych działaniach IPP oraz(11.1-11.4)

11.1

Systematyczne spotkania monitorujące współpracę, weryfikacja IPP pracownika kluczowego z osobą/rodziną, skalowanie (min. raz w m-cu)

11.2

Udział w spotkaniach PZK, lub Indywidualne spotkania z członkami i Zespołu.

11.3

Praca na zasobach i mocnych stronach rodzin/osób, koncentracja na potencjalnych możliwościach. Motywowanie rodzin/osób do zmian.

11.4

Działania wspierające współpracę:

- spotkania informacyjne, edukacyjne i warsztaty ewaluacyjno-diagnostyczne
- działania na rzecz lokalnego środowiska, w tym przygotowanie wspólnie z animatorami projektu socjalnego (rodzinnego, grupowego)
- udział w grupie wsparcia,
- udział w Sesjach RG i innych promocyjnych PZK

12

Systematyczne wprowadzanie informacji na konto osoby/rodziny oraz konto PZK na Platformie.
Superwizja pracy z rodziną/osoba (każda rodzina min. 1 raz zostanie omówiona).
Monitoring IPP każdej rodziny, 1 raz na 3 m., warsztat diagnostyczno-ewaluacyjny (min 2 dla osoby/rodziny)

EWALUACJA DZIAŁAŃ (KOŃCOWA)

13

Podsumowanie pracy wspólnie z rodziną i PZK (maks. po 12 m-cach)

13.1

Określenie stopnia realizacji wyznaczonych celów i zakładanych efektów – ocena z wykorzystaniem techniki skalowania. Wyznaczenie etapów pracy z rodziną/osobą po zakończeniu wsparcia. Monitorowanie utrwalonych zmian w zależności od potrzeb.

13.2

Brak osiągnięcia wyznaczonych celów. Ewentualne przekazanie osoby/rodziny do dalszego wsparcia innych instytucji. Ponowne określenie celów – 9

14.

Wprowadzanie informacji o efektach pracy na konto osoby/rodziny oraz konto PZK na

15.

Decyzja o włączeniu w pracę PZK w roli eksperta rodzin MODELU

W większości przypadków pracownikiem kluczowym do zarządzania przypadkiem, czyli współpracy z osobą, rodziną, odpowiadającym za diagnozowanie, indywidualny program pomocy, jego realizację i monitorowanie będzie animator GOPS lub inny pracownik socjalny (członek PZK). W jego gestii są kontakty z osobą, rodziną, wiążące decyzje i rzecznictwo wobec instytucji, a także prowadzenie konta osoby/rodziny i dokumentacji na nim. Indywidualizm wsparcia zakłada wskazanie w IPP - indywidualnym programie pomocy – jednej osoby (pracownika kluczowego) związanego z rodziną, bazującego na długotrwałych relacjach i zaufaniu. Jego rolą jest koordynowanie programu pomocy, bycie towarzyszem zmian, reprezentowanie osoby, rodziny i jej życzeń.

Wśród zadań animatora (pracownika kluczowego) znajduje się:

- wstępna analiza osób, rodzin do objęcia wsparciem, we współpracy z animatorem powiatu (screening),
- odpowiedzialność za wielowymiarowe diagnozowanie uwzględniające całościowe, międzysektorowe postrzeganie sytuacji osoby, rodziny przez nią samą, podmioty w PZK,
- pozyskanie do składu zespołu gminno-powiatowego po ustaleniach z rodziną podmiotów niezbędnych dla niej, w jej procesie wsparcia.

Na proces diagnozy sytuacji osoby/rodziny/grupy składają się zgłoszenie osoby/rodziny/grupy do pracy MODELEM Kooperacji (karta oczekiwań), diagnoza aktualnej sytuacji z perspektywy osoby/rodziny/grupy, ocena sytuacji osoby/rodziny/grupy z perspektywy instytucji i osób zaangażowanych w pracę (warsztaty, diagnozowanie przez podmioty), skalowanie oczekiwań osób z instytucji i osoby/rodziny/grupy, a następnie uwspólnianie tych informacji.

Na poziomie Zespołów Kooperacji zostanie opracowana wielowymiarowa diagnoza osoby/rodziny/ grupy uwzględniająca całościowe międzysektorowe spojrzenie na sytuację wskazanego podmiotu. Uczestnikami procesu będą:

- podmioty, osoby zgłaszające osobę/rodzinę/grupę do pracy MODELEM,
- osoba/rodzina/grupa przeżywająca trudną sytuację życiową,
- instytucje i osoby zaangażowane w pracę z osobą/rodziną/grupą.

Dzięki wielowymiarowemu spojrzeniu na sytuację osoby/rodziny/grupy będzie możliwe określenie bardziej precyzyjnych i trafnych metod i narzędzi wsparcia. Efektem przeprowadzonej diagnozy ma być opracowanie Indywidualnego Programu Pomocowego (IPP).

Zespół przeprowadzający diagnozę będzie miał możliwość skorzystania z wywiadu środowiskowego, genogramu, elementów diagnostycznych PSR (Podejścia skoncentrowanego na rozwiązaniach) i innych narzędzi w zależności od potrzeb. Będzie to również formą wstępnej ewaluacji.

Na ocenę sytuacji osoby/rodziny/grupy powinny składać się następujące informacje: przyczyny oraz źródła trudnej sytuacji życiowej, mocne i słabe strony, zasoby i deficyty, oczekiwania i potrzeby osoby/rodziny/grupy.

Początkiem procesu diagnostycznego będzie przygotowanie karty oczekiwań wobec rodziny przez animatora GOPS we współpracy z podmiotem zgłaszającym, zebranie wstępnych informacji, a następnie ich prezentacja na spotkaniu PZK w celu podjęcia decyzji o objęciu rodziny współpracą w MODELU. Następnie przeprowadzenie wywiadu środowiskowego, warsztatu diagnostyczno-ewaluacyjnego dla osób, rodzin, zebranie innych danych od instytucji oraz uwspólnianie informacji i oczekiwań. Podczas spotkań PZK nie zakłada się przekazywania sobie nawzajem przez podmioty dokumentów służbowych, a jedynie wniosków diagnostycznych lub wskazań. W przypadku niezbędności do uszczegółowienia diagnoz zespół może wskazać, a animator zwrócić się do innych instytucji z prośbą o dodatkowe informacje.

Rzetelnie i trafnie przeprowadzona diagnoza w dużej mierze decyduje o powodzeniu w pracy z rodziną/osobą/grupą. Oznacza to, iż osoba będzie mogła samodzielnie pełnić role społeczne w sferze rodzinnej, towarzyskiej, zawodowej, obywatelskiej oraz przyjmować na siebie obowiązki wynikające z odpowiedzialności za swoje środowisko lokalne.

MODEL Kooperacji ma za zadanie upowszechnić formy pracy z osobą/rodziną/grupą. Obszary do pracy osoby/rodziny/grupy, żyjącej w tym konkretnym środowisku mają zostać rozwiązane przy jej nadrzędnym udziale. Znajduje tu praktyczny wymiar zastosowanie zasady *empowerment*. Oznacza to nabycie przez osobę świadomości o swoich zdolnościach kontrolowania i wpływania na siebie i innych. Pozwala na włączenie osoby w proces określenia, jakiego wsparcia potrzebuje i jakie będzie mogła zaakceptować. Przy dokonywaniu diagnozy ważne jest aby uszanować ocenę sytuacji prezentowanej przez osobę lub rodzinę albo grupę, nawet jeśli odbiega ona od oceny członków Zespołu.

Kolejną ważną wskazówką, którą warto wziąć pod uwagę jest dynamiczny charakter oceny sytuacji osoby/rodziny/grupy. Ewaluacji nie można dokonać jednorazowo. W krok za zmianą środowiska i zastanych w nim warunków do bycia i rozwoju człowieka zmienia się aktualna ocena sytuacji. Istotnym jest, aby na bieżąco monitorować sytuację osoby/rodziny/grupy i aktualizować diagnozę w procesie pracy MODELEM podczas spotkań PZK, w tym podczas warsztatów diagnostyczno-ewaluacyjnych.

Członkowie Zespołu będą mieć możliwość podglądu i odnotowania postępów współpracy z osobą/rodziną/ grupą na Platformie MODELU.

Animator lub pracownik kluczowy zarządzający przypadkiem, po zakwalifikowaniu osoby/rodziny/grupy, wspólnie z adresatami ustala elementy do uaktywnienia, wzmocnienia czy wprowadzenia. Następnie wspólnie z PZK opracowywany jest indywidualny program pomocy - IPP, który m.in. zawiera działania służące usamodzielnieniu wszystkich członków rodziny. Można do tego celu zawrzeć kontrakt socjalny/rodzinny wskazujący oddziaływania i możliwości podmiotów z różnych sektorów funkcjonujących w środowisku lokalnym. Planowane jest wsparcie wielosektorowe rodziny oparte o usługi i aktywności z lokalnej listy oraz inspirowane wojewódzkimi pomysłami; realizowanie projektów socjalnych na rzecz osób i rodzin oraz wykorzystanie różnorodnych narzędzi

wielowymiarowej współpracy. Innowacyjnym elementem dla podmiotów będzie stworzenie jednego IPP z podziałem zadań i odpowiedzialności, angażującego wszystkich członków rodziny (np. zgodnie z genogramem).

Celem wielowymiarowej interwencji wobec sytuacji rodzin i osób, szczególnie pozostających w sferze działania instytucji pomocy i integracji społecznej, jest doprowadzenie do sytuacji, w której jednostki lub grupy będą w stanie samodzielnie pełnić role społeczne w sferze rodzinnej, towarzyskiej, zawodowej i obywatelskiej oraz przejmować obowiązek odpowiedzialności wobec zagrożeń społecznych w swoim środowisku lokalnym.

MODEL został tak opracowany, by żadne z zadań nie odbyło się bez aktywnego udziału rodziny. Koncentracja dotyczy rozwiązań, a nie trudności. **Decyzja udziału w MODELU, uzasadniona konkluzją diagnostyczną i zaproponowanym indywidualnym programem pomocy, jest przekazana rodzinie.**

Motywacja, najpierw zewnętrzna – „*bierzemy udział, bo nas wytypowano*”, z czasem przekształci się w wewnętrzną, podczas drobnych sukcesów m.in. zakwalifikowanie do udziału w MODELU, opracowanie indywidualnego programu pomocy, spotkania z członkami zespołu). Dbając o motywację, zwiększamy zaangażowanie rodziny, a tym samym prawdopodobieństwo osiągnięcia wyznaczonych celów. Aby rodzina była zmotywowana do działania, musi czuć się bezpiecznie, być ważna, potrzebna i doceniana. Jednak przede wszystkim powinna mieć satysfakcję z podejmowanych razem działań i dostrzegać efekty swojej pracy. Na początku drogi trzeba zachęcić członków rodziny do odpowiedzialności na pytania: „*Dlaczego będę to robił?*”, „*Jakie będę miał z tego korzyści?*”. Warto podzielić się refleksjami i tym samym pomóc sobie nawzajem, nazwać przyczyny i korzyści płynące ze wspólnych działań. Nazwane (i zapisane) mogą stać się „*tarczą obronną*” w chwilach kryzysu i zwątpienia.

Atmosfera zaufania wyzwala chęć do pracy, sprzyja kreatywności i sprawnej wymianie informacji. Zaufanie pomaga w podejmowaniu nowych wyzwań oraz decyzji w trudnych sytuacjach, które bazują na wzajemnym wsparciu i poczuciu bezpieczeństwa. Najważniejsza jest tu rola animatora/pracownika kluczowego – to on buduje relacje oparte na głębokim porozumieniu i zaufaniu, zarządza przypadkiem. Ale nie może działać sam, powinien oprzeć się na Zespole i jego członkach, dających mu wsparcie emocjonalne i merytoryczne.

Czytelny podział zadań i kompetencji sprawi, że członkowie Zespołu będą wiedzieli kto i za co jest odpowiedzialny, do kogo i z czym mogą się zwrócić. Po opracowaniu diagnozy Zespół dokonuje spisu pomysłów (burza mózgów zespołu), ustala hierarchię ważności spraw dla całej rodziny, indywidualnych: dla dorosłych, młodszych i starszych dzieci. **Opiera się na stworzonej liście aktywności i usług. Następnie rodzina zapoznawana jest z etapami pracy i propozycjami wsparcia w poszczególnych obszarach z listy: socjalnym, społeczno-integracyjnym, zdrowia, pro zawodowym, rodzinnym, sportu i kultury, prawnym, edukacyjnym.**

Następuje weryfikacja zapisów w Indywidualnym Programie Pomocy, wspólnie z każdym

członkiem rodziny. Ostateczne decyzje dotyczące celów długoterminowych i krótkoterminowych, zadań znajdujących się w programie podejmuje rodzina z pracownikiem kluczowym, ich akceptację musi jednak wyrazić PZK.

IPP ma formę celów do realizacji dla każdego członka rodziny w niezbędnych (wybranych z listy) obszarach. Jest przygotowany jako krótki dokument, czytelny i umieszczony na koncie rodziny na Platformie. Pomaganie rodzinie/osobie w usamodzielnianiu musi mieć określony, zaplanowany od początku czas trwania, w przypadku MODELU to maksymalnie dwanaście miesięcy.

Systematyczne kontakty pomocowe z pracownikiem kluczowym/animatorem GOPS i zespołem powinny słabnąć, przy wzmacnianiu umiejętności, działania rodziny na rzecz rozwoju osobistego i własnej społeczności. Przy dłuższym okresie relacje pomiędzy zespołem, usługodawcami, a rodziną stają się niekonstruktywne i uzależniające.

Działania interwencyjne przez pierwsze miesiące charakteryzują się intensywnością, gdzie dużą rolę odgrywa ekspert rodzin. Pełni on funkcję wspierającą wobec pracownika kluczowego oraz łącznika pomiędzy grupami, organizacjami w lokalnej społeczności, a rodziną. Należy zadbać o włączenie eksperta w działania IPP, skonkretyzowanie jego roli. Kiedy pojawia się praca programowa i rodzina rozpocznie koncentrowanie się na własnej odpowiedzialności, to właśnie ekspert rodzinny znający zasoby, posiada bogate zaplecze kontaktów, usługodawców i osób wspierających. Jego rola to przygotowanie edukacyjne osób i rodzin do korzystania z tej oferty i pośrednictwo w pierwszych kontaktach.

Zanim jednak to nastąpi należy skoncentrować się na kolejnych etapach pracy z rodziną. Każda z rodzin może dowolnie regulować pracę z PZK. Członkowie rodziny dostają do wykonania „prace domowe”, która mają ich nauczyć lepszego funkcjonowania razem w realnym życiu. Etapowość i stopniowe krótkie IPP wynikają z założenia, że nie można zająć się wszystkim od razu, należy pracować metodą małych kroków. Rodzina może realizować swoje etapy poprzez kontrakt rodzinny. Kolejne elementy mogą być z nią ustalane podczas spotkań diagnostycznych, monitoringowych z zespołem.

Proponowane obowiązki rodziny to:

- współpraca z animatorem/pracownikiem kluczowym, ekspertem rodzin, PZK,
- aktywność i zaangażowanie wszystkich członków rodziny w zmianę,
- koncentracja na małych krokach, krótkoterminowych celach,
- opracowanie wspólnie z zespołem diagnozy i IPP, udział w warsztatach,
- zawarcie i terminowe realizowanie kolejnych kontraktów rodzinnych,
- działanie na rzecz lokalnego środowiska, w tym współudział w projekcie socjalnym,
- wzajemne wspieranie się, pomoc w obowiązkach domowych, podział zadań w taki sposób, by wszyscy mogli realizować swoje cele i zadania,
- informowanie o każdej zmianie, odstąpieniu od kontraktu, o trudnościach (np. choroba)

- uczestnictwo w spotkaniach monitoringowych, ewaluacyjnych.

Proponowane prawa osoby/rodziny w MODELU:

- decyzja o udziale w MODELU,
- opracowanie IPP z własnymi oczekiwaniami,
- wyrażanie w każdym momencie opinii i spostrzeżeń,
- komunikowanie się z animatorem/pracownikiem kluczowym telefonicznie i osobiście,
- proszenie o pomoc, wsparcie, uzyskanie szybkiej reakcji ze strony instytucji i osób zaangażowanych, korzystanie z konsultacji i poradnictwa,
- wybór usług, zadań, zajęć zgodnie z potrzebami i aspiracjami,
- zyskania rekomendacji, poparcia, zaświadczeń niezbędnych do innych instytucji,
- wybór osób do zespołu, korzystanie z zasobów PZK.

Raz na miesiąc pracownik kluczowy/animator dokonuje pomiaru efektów i zadowolenia ze zmian, podczas spotkania z osobą/rodziną. Raz na trzy miesiące na etapie realizacji IPP animator/pracownik kluczowy oraz podmioty zaangażowane w pracę z rodziną przygotowują informację na spotkanie. Przedstawienie ewaluacji- efektów i trudności w realizacji programu i kontraktów rodzinnych przez zespół daje obiektywne podstawy do wprowadzania zmian w rodzinach (np. nowych usług) i korekt ogólnych. Jednocześnie jest źródłem informacji dla całego testowanego MODELU. Zbierane są one systematycznie przez animatora PCPR i wykorzystane podczas ewaluacji końcowej.

W procesie usamodzielnienia PZK przygląda się zmianom w sytuacji rodziny. Można je stwierdzić i wyliczyć (np. regularne chodzenie dzieci do szkoły lub zdolność do podejmowania postępowania administracyjnego, wdrożone obowiązki członków rodziny, konstruktywną komunikację, regularny kontakt z lekarzem, podjętą rehabilitację, zakończone warsztaty) oraz odnieść do skali w karcie oczekiwań.

Wzory dokumentów do współpracy z osobą i rodziną zawiera załącznik nr 4.

Zarządzanie gminno-powiatowym Zespołem Kooperacji jest partnerskie i realizowane przez dwóch animatorów PCPR i GOPS, przy udziale innych członków PZK. Występuje jednak podział odpowiedzialności pomiędzy animatorów PCPR i GOPS, wynikający z kompetencji, zadań i uprawnień. Animator GOPS odpowiada za współpracę PZK na rzecz osób, rodzin i grup objętych działaniami MODELU i osiągnięte efekty pracy w tym obszarze. Animator PCPR stoi na straży kooperacji międzyinstytucjonalnej i osiągania celów w MODELU na rzecz podmiotów pomocy, integracji społecznej i innych instytucji sektorowych.

Szczegółowe zadania osób strategicznych, animatora PCPR i animatora GOPS prezentuje załącznik nr 5.

Za komunikację pomiędzy instytucjami od momentu szkolenia w MODELU – krok 4 odpowiadają animatorzy PCPR. Oni budują listy kontaktów i zakładają na Platformie konto dla

podmiotów zespołu, wspólnie rekrutują, ale i decydują o składzie PZK. Wśród ich obowiązków znajdują się: zgłaszanie potrzeb do ROPS oraz organizacja wsparcia doradczego i szkoleniowego (w tym coacha i superwizora) dla zaangażowanych podmiotów, inspirowanie i ułatwianie korzystania z powiatowo-gminnej listy aktywności i usług. Animatorzy PPCPR utrzymują stały kontakt z animatorami gminnymi i pracownikami ROPS. (Realizacja usług coacha i superwizji, ich intensywności zależy od możliwości ROPS oraz potrzeb powiatowo-gminnych). Animatorzy dbają o budowanie zespołu zgodnie z **metodyką procesu grupowego, zasadami efektywnej kooperacji i etyką pracy z drugim człowiek/osobą w kryzysie.**

Animator GOPS bądź pracownik kluczowy odpowiada za dokumentowanie pracy z osobą/rodziną na koncie Platformy, systematyczną motywację i współpracę podczas realizacji planu, ma głos decydujący w sprawach spornych, wnioskuje o monitorowanie procesu pomocy, określa ostateczne postępy i ewentualne zakończenie pracy w kontaktach z instytucjami, w porozumieniu z animatorem PZK.

W związku z peryferyjnością gmin, powiatów, wykluczeniem transportowym, a także w celu minimalizacji trudności wymiana informacji pomiędzy członkami zespołu odbywać się będzie (poza kontaktem osobistym i telefonicznym) również na Platformie, przy użyciu nowoczesnych środków komunikacji. Dotyczy między innymi prowadzenia dokumentacji PZK, osób/rodzin i składa się na nią:

- stworzenie na e-platformie indywidualnego konta dla każdego powołanego zespołu, w którym znajdują się plany pracy PZK z harmonogramem spotkań, ustalenia ze spotkań, tabela prezentacji podmiotów PZK, opracowana podczas spotkań, dane kontaktowe, lista usług w gminie i w powiecie (łączenie zasobów powiatowych i gminnych) z możliwością edytowania dla wszystkich członków zespołu za zgodą animatora powiatowego (możliwość edytowania dla animatora powiatowego/gminnego, do wglądu dla pozostałych członków zespołu),
- stworzenie i prowadzenie na e-platformie dokumentacji z pracy zespołu na rzecz rodziny/osób, czyli karta oczekiwań, indywidualne programy pomocy, kontrakty, projekty socjalne (możliwość edytowania dla animatora powiatowego/gminnego i dla pozostałych członków zespołu),
- repozytorium gotowych i stale aktualizowanych wzorów porozumień, uchwał do pobrania i wykorzystania, skan podpisanego porozumienia o współpracy pomiędzy wszystkimi członkami zespołu, dokumentacja pomocnicza do pracy zespołu, proponowane schematy spotkań,
- możliwość zgłaszania problemów na platformie-forum,
- automatyczne przesyłanie informacji na e-mail służbowy członka zespołu o aktywności na indywidualnym koncie zespołu,
- katalog dobrych praktyk z możliwością edytowania dla wszystkich członków zespołu za zgodą animatora powiatowego,
- baza ekspertów – różny poziom dostępności,

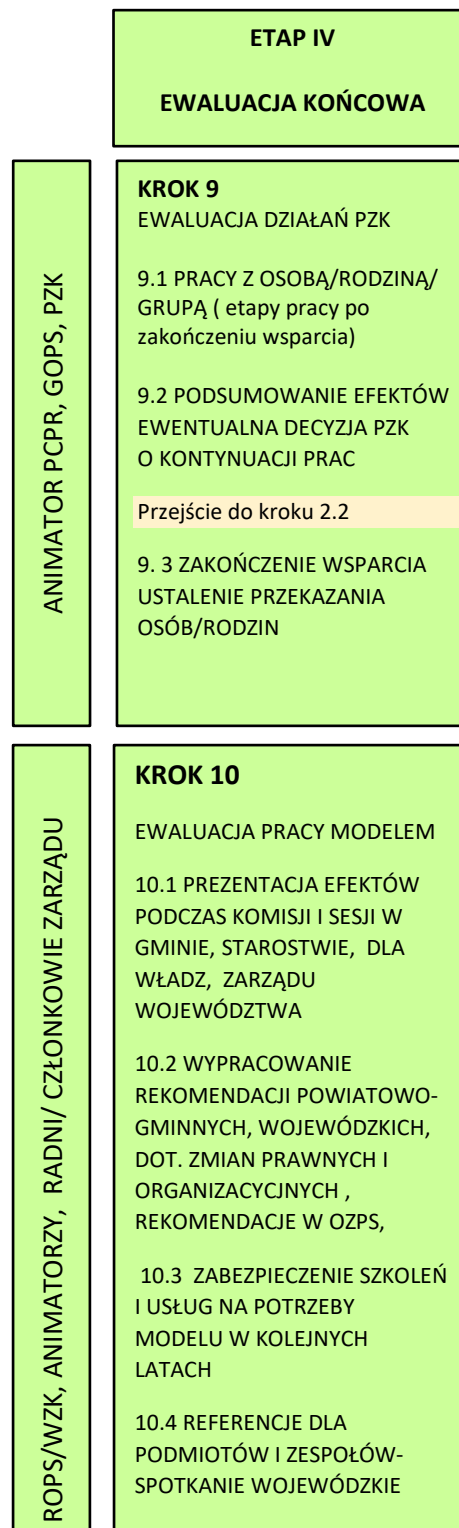
– bank pomysłów: centrum wymiany Informacji Mediator rodzinny między dziećmi a rodzicami coach rodziny, turnusy rehabilitacji społecznej dla całej rodziny, system zaangażowania społecznego osób starszych, edukacja kulturalna w szerszej ofercie jako profilaktyka, Dom Pracy Twórczej (*zebrane w trakcie pracy nad MODELEM w gminno-powiatowych zespołach kooperacji*).

Platforma, poza komunikacją oraz kontami członków PZK, osób i rodzin zawiera również treści informacyjne oraz edukacyjne niezbędne do pracy MODELEM (opisane na etapie I – organizacji).

W trakcie pracy MODELEM zaplanowano również stałą wymianę informacji pomiędzy animatorami z gmin i powiatów wdrażających MODEL oraz WOJEWÓDZKIM ZESPOŁEM KOOPERACJI (WZK, spotkania kwartalne w ROPS lub w terenie) - krok 8.

Spotkania te mogą odbywać się oddzielnie lub wspólnie dla poszczególnych grup. Ich celem jest analiza postępów w pracach nad MODELEM w gminach i powiatach, efektów i trudności w budowaniu zespołów i pracy na rzecz osób/rodzin, we współpracy z władzą lokalną, podmiotami sektorowymi, szukanie rozwiązań i wymiana dobrych praktyk w koordynowaniu MODELU, a przede wszystkim grupowe, wzajemne wsparcie.

Prowadzący je doradca ROPS umieści informację o harmonogramie spotkań na Platformie MODELU. W przypadku organizacji wspólnego spotkania sugerowane jest, aby pierwsza część była poświęcona pracy animatorów, druga potrzebom wsparcia organizacyjnego, merytorycznego, metodycznego czy prawnego ze strony WZK.

ETAP IV EWALUACJA KOŃCOWA

Czas trwania: do 2 miesięcy

Odpowiedzialni za:

Krok 9

animator Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Partnerski Zespół Kooperacji (PZK)

krok 10 oraz wsparcie doradcze podczas całego etapu: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Wojewódzki Zespół Kooperacji (WZK) animator Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Partnerski Zespół Kooperacji (PZK), radni gminni i radni/członkowie zarządu powiatu

Wszystkie etapy MODELU, ten również, są objęte wsparciem doradczym, merytorycznym, rzecznictwem i działaniami edukacyjnymi (Platforma) ze strony ROPS oraz Wojewódzkiego Zespołu Kooperacji. Koordynator MODELU opracuje wzory podziękowań (certyfikaty) udziału w pracach PZK oraz WZK. Zostaną one umieszczone w wersji edytowalnej na Platformie.

Osoby stale uczestniczące w działaniach MODELU (animatorzy i osoby zarządzające PCPR i GOPS), a także władze i radni gmin i powiatów otrzymają dodatkowo referencje LIDERÓW KOOPERACJI, podkreślające ich zaangażowanie we wzrost efektywności oddziaływań pomocowych. Wskazane jest spotkanie podsumowujące dla władz, animatorów i WZK, służące zebraniu rekomendacji i potrzeb (krok 10.4). Proponowane jest, aby podczas uroczystości, referencje zostały wręczone przez członka Zarządu Województwa lub Marszałka. **Docenianie zaangażowania i świętowanie sukcesów to jedna z metodycznych zasad budowania konstruktywnej pracy zespołowej.** Odpowiedzialny za to zadanie będzie doradca/pracownik ROPS stale współpracujący z gminami i powiatami.

Etap czwarty MODELU jest skoncentrowany na ewaluacji końcowej kooperacji podmiotów na rzecz własną, działań z osobą i rodziną, prac Partnerskiego Zespołu Kooperacji. Służy również wypracowaniu rekomendacji.

„Mierzenie tego, co się dzieje” w proponowanej realizacji MODELU jest prowadzone przez zespół (nie tylko animatora). Odbywa się dzięki monitorowaniu usług, skalowaniu osiągniętych celów w indywidualnych programach pomocy, systematycznie podczas pracy z osobą, rodziną oraz spotkań PZK. Animator/pracownik kluczowy rodziny dba o comiesięczny monitoring i omawianie postępów z pracy. Zespół zbiera informacje raz na trzy miesiące, w tym o tym:

- jakie działania są zgodnie z planem,
- jakie zauważane są zmiany w obszarach rodziny: relacji i komunikacji w rodzinie, wypełniania ról domowych, funkcji socjalizacyjnej, współdziałania, korzystania z usług, budowania działań na rzecz społeczności,

- w jakich obszarach niezbędne było wsparcie,
- jakie każdy z członków rodziny zrobił postępy, osiągnięcia, co ich satysfakcjonuje.

Kiedy planowany czas pracy z rodziną, osobą dobiegnie końca animator/pracownik kluczowy, a także Partnerski Zespół Kooperacji dokonują analizy osiągniętych efektów.

Ewaluacja pracy z rodziną odbywać się będzie z wykorzystaniem Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach, coraz częściej stosowanego w metodyce pracy socjalnej. Etap ten wymagać może szkolenia zespołu gminno-powiatowego z obszaru zakończenia metodycznego działania.

Ewaluacja pozwala zidentyfikować zmiany, które zachodzą w rodzinie, w społeczności gminnej, w sposobie organizowania i koordynowania pomocy rodzinie. Pozwala zrozumieć sposób, w jaki do tych zmian doszło. Minimum miesiąc przed planowanym zakończeniem pracy z osobą, rodziną pracownik kluczowy informuje o tym animatora PCPR, a ten poprzez Platformę MODELU pozostałe podmioty.

Maksymalny czas pracy z rodziną/osobą to dwanaście miesięcy, ale każdy przypadek jest indywidualny, więc niektóre sytuacje mogą być zakończone wcześniej. Rolą pracownika kluczowego jest zadbanie o zaplanowanie czasu na ewaluację w pracy z rodziną i w pracy z PZK.

Podmioty mogą dokonać analizy dokumentów rodzin na Platformie indywidualnie lub wspólnie, zweryfikować zaplanowane cele w „karcie oczekiwań” oraz dokonać skalowania postępów (najpierw wspólnie z rodziną), potem wspólnie z zespołem gminno-powiatowym. Jeżeli uznają, że nastąpiły postępy w realizacji programu oraz osiągnięto zakładane efekty przygotowują list gratulacyjny dla osoby/rodziny z opisem jej osiągnięć (jedna z form proponowanych).

Kiedy jednocześnie kończymy pracę z kilkoma rodzinami (minimum pięcioma) można zorganizować spotkanie ewaluacyjne w gminie i wręczyć na nim certyfikaty udziału oraz zakończenia współpracy. Organizacją takiego podsumowania pracy może zająć się instytucja kultury, radny lub można włączyć je do lokalnego święta/wydarzeń/czy uroczystości organizowanej przez gminę. Dla społeczności lokalnej takie spotkanie może mieć wymiar profilaktyczny i edukacyjny, zaś dla osób, rodzin nobilitujący i motywujący do utrwalania zmiany. Rolą eksperta rodzin będzie pomoc w organizacji takiego wydarzenia, ale także kontynuacja wsparcia rodziny w procesie utrwalania zmian.

Przy konstruowaniu sieci wsparcia (po zakończeniu pracy z rodziną w MODELU – krok 9.1) można:

- utrzymać minimum przez pół roku kontakt animatora/pracownika kluczowego z osobą, rodziną w celu podtrzymania trwałości zmian i usamodzielniania, z wydłużaniem czasu pomiędzy spotkaniami,
- ustalić zasady dalszej współpracy i wymiany informacji (w jakich sytuacjach dzwoniemy do siebie, jak często odbywają się zespoły, jak instytucje uczestniczą w planowaniu i realizacji pracy z rodziną), jak też odpowiedzialności za interwencje i nawroty, czyli opracować z osobą i rodziną oraz ekspertem „apteczkę pierwszej pomocy”,
- zadbać o kontynuację spotkań grupowych dla rodzin, prowadzonych przez eksperta rodzin,

- pozyskać współpracę ze środowiskiem wolontariatem,
- uaktualnić listę aktywności i usług, informację o kompetencji poszczególnych służb, placówek, instytucji i organizacji, którą można przekazać rodzinie,
- ustalić z ekspertem rodzin sposoby jego zaangażowania w proces utrwalania zmian.

Rodzina sprawdza umiejętności samodzielnego radzenia sobie oraz zwiększa dystans do animatora/pracownika kluczowego, który wydłuża okresy samodzielności do wizyty raz na dwa miesiące. To czas końca monitorowania – jeśli zmiany są trwałe, to takie kontakty wystarczają. Rodzina powinna już jednak radzić sobie bez Zespołu, samodzielnie. Kontynuacja wsparcia ma raczej na celu utrwalanie zmian w rodzinie i w społeczności, pomoc w nagłym kryzysie, niż realizację nowych celów.

W przypadku niezadawalających efektów pracy z rodziną w okresie roku, PZK podejmie decyzję o ewentualnym przekazaniu rodziny do innych instytucji lub wyznaczy wspólnie podmiot, który przejmie odpowiedzialność. Zespół może też wnioskować (jeżeli taka jest wola rodziny i zgoda pracownika kluczowego) o ponowne określenie celów do pracy i rozpoczęcie współpracy nad innymi elementami.

Ewaluacja pracy MODELU planowana jest na trzech poziomach.

Pierwszy dotyczy podsumowania działań na przestrzeni półtora roku przez Partnerski Zespół Kooperacji oraz zebrania wszystkich efektów (liczbowych i jakościowych) osiągniętych na rzecz podmiotów (krok 9.2). Proponowane obszary:

- zaangażowania instytucji, pracowników i osób (liczba, realizacja planu PZK, liczba spotkań, ilość konsultacji dla rodzin),
- działania podnoszące kompetencje (spotkania, mikro-szkolenia, szkolenia, superwizje, coaching, wyjazdy i inne),
- działania na rzecz społeczności lokalnej (budowanie i aktualizacja listy usług i aktywności, projekty socjalne, prowadzenie grup, opracowane materiały, informatory i inne),
- działania wspólne z władzami (liczba i rodzaj spotkań, ustaleń, nowe inicjatywy i usługi, zmiany w programach, projektach, OZPS, strategiach, rozbudowa infrastruktury, pozyskane finanse itp.),
- działania promocyjne (liczba działań upowszechniających, kampanii, edukacji społeczności i władz, spotkań i wydarzeń).

Drugi poziom ewaluacji to przyjrzenie się efektom współpracy kooperacyjnej podmiotów na rzecz osób i rodzin objętych wsparciem (ilościowo i jakościowo, krok 9.1). Zostaną zebrane informacje do ilu i jakich rodzin i osób kierowano wsparcie MODELEM, jakie podejmowano metody i narzędzia współpracy, ile planów współpracy zakończyło się osiągnięciem efektów i dlaczego. Jakie są spostrzeżenia rodzin i osób, korzystających ze wsparcia w MODELU.

Celem ewaluacji nie jest stwierdzenie, czy MODEL został dobrze wdrożony, ale czy zrobiono wszystko, by tak się stało.

Na osobach z Partnerskiego Zespołu Kooperacji i władzach, które podejmują się ewaluacji, ciąży moralny obowiązek zachowania obiektywizmu i etycznego podejścia do procesu. Bez tego to zadanie może przerodzić się w próbę manipulacji lub osiągnięcia prywatnych celów.

Kluczowe pytania:

- 1) Czy osiągnięto założone cele dla grup?
- 2) Jakie nowe usługi, aktywności, działania, projekty i dlaczego, zaistniały w skutek prowadzonych działań?
- 3) Co się zmieniło w obrębie procesów, działań i usług społecznych oraz w świecie wartości?
- 4) Jaka jest wartość wykonywanej pracy? Czy czas, wysiłek i pieniądze temu poświęcone przynoszą odpowiednie rezultaty?
- 5) Co zrobilibyśmy inaczej, jeśli byłaby taka możliwość?
- 6) Co zadziało? Z czego byliśmy zadowoleni?
- 7) Co można było zrobić lepiej?
- 8) Czego się nauczyliśmy w wyniku dotychczasowych działań?

Ewaluacja jest prowadzona dla bardzo różnych korzyści:

- by zobaczyć, czy warto było wdrażać nowy MODEL KOOPERACJI na rzecz podmiotów w pracy z rodziną,
- aby uczyć się na błędach i rozwijać umiejętności i zasoby lokalnych instytucji i organizacji,
- dla identyfikacji słabych i mocnych stron społeczności, instytucji i organizacji,
- w celu określenia efektywności kooperacji,
- w celu oceny wpływu działań na społeczność lokalną gminy,
- aby zbadać, co zostało osiągnięte,
- w celu wspomagania procesów budowania zespołów, grup i systemu pomocy,
- by podzielić się doświadczeniami, zarówno dobrymi, jakimi i złymi,
- w celu udoskonalenia prowadzonego monitoringu.

Zebrane doświadczenia posłużyć mogą do wprowadzenia niezbędnych korekt i uszczegółowienia nowych rozwiązań w pracy kooperacyjnej podmiotów.

Animatory wspólnie z doradcą MODELU przygotowują spotkanie podsumowujące wspólne z wójtem i starostą. Podczas niego zostaną zebrane informacje zwrotne dotyczące mocnych strony w pracy zespołu, trudności i oczekiwanych zmian organizacyjnych, prawnych, technicznych i merytorycznych (krok 10.2). PZK proponuje lub nie kontynuację pracy MODLEM, a wójt wraz ze starostą wręczą certyfikaty uczestnikom PZK oraz referencje (przygotowuje je ROPS).

Podsumowane efekty i ewaluacja MODELU zostanie zaprezentowana podczas spotkań komisji ds. społecznych w gminach i powiatach i możliwe, że na sesjach rady. Dzięki temu rekomendacje ze współpracy zostaną wpisane do OZPS na kolejne lata, a także wprowadzone w charakterze kierunków

do zapisów programów i strategii.

Osobą odpowiedzialną za ewaluację pracy na rzecz podmiotów jest radny powiatowy, we współpracy z animatorem PCPR, zaś na rzecz osób i rodzin – radny gminy we współpracy z animatorem GOPS.

Trzeci poziom ewaluacji dotyczy współpracy pionowej, pomiędzy samorządem województwa, powiatami i gminami. Zostanie przygotowany i opracowany przez Wojewódzki Zespół Kooperacji na podstawie własnej pracy oraz pracy gminno-powiatowej. Radni i animatorzy prześlą swoją ewaluację wraz z rekomendacjami koordynatorowi – ROPS podczas spotkań w gminach lub umieszczą ją na Platformie.

Wypracowane rekomendacje powiatowo-gminne znajdą uogólnienia w rekomendacjach wojewódzkich, dotyczących zmian prawnych i organizacyjnych, narzędzi pomocowych współpracy, analitycznych – jak OZPS (krok 10.2). Mogą mieć znaczenie i wpływ na zmiany w programach, strategiach wojewódzkich, a także zabezpieczenie szkoleń i usług na potrzeby podmiotów, gmin i powiatów w MODELU w kolejnych latach (krok 10.3).

Wzory ewaluacyjne dla animatorów oraz rekomendacje będą dostępne na Platformie.

HARMONOGRAMY PRACY MODELEM

Harmonogramy pracy MODELEM Kooperacji są propozycją, mającą na celu ułatwienie rozplanowania wdrażania realizacji poszczególnych działań. Narzędzie to pomoże w organizacji pracy podmiotów, pracowników i władz, gdyż pozwoli: przewidzieć obciążenie i ilość zadań do wykonania przez instytucje w określonym terminie oraz zapewnić planowanie z wyprzedzeniem i łatwiejsze przygotowywanie się do zadań.

Czytelny harmonogram, umieszczony docelowo na stronie Platformy MODELU ma wymiar edukacyjny, pomoże uniknąć ewentualnych nieporozumień i błędów podczas wdrażania MODELU, zapewni szybki dostęp do wiedzy o etapach i kolejnych krokach. Może zostać wykorzystany do organizacji spotkań z powiatami, gminami, szkoleń dla Partnerskich Zespołów Kooperacji.

Poniżej umieszczono harmonogram etapowy dla ROPS, PCPR i GOPS oraz PZK. ***W załączniku nr 2 zostało umieszczone szczegółowe rozłożenie w czasie podczas pracy MODELEM.***

KOOPERACJA WSPÓŁPRACA WSPÓŁDZIAŁANIE ROZWÓJ EDUKACJA POMOC

jednostki samorządu terytorialnego jednostki organizacyjne pomocy społecznej służba zdrowia

placówki wsparcia dziennego placówki opiekuńczo-wychowawcze

BADANIA CELE KONSULTACJE REKOMENDACJE PARTNERZY

jednostki systemu ochrony zdrowia sportu i rekreacji instytucje rynku pracy kuratoria oświaty

Ośrodki Pomocy Społecznej Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie

przedszkola szkoły ośrodki kultury biblioteki domy pomocy społecznej

NGO podmioty samorządowe i administracji rządowej oświata

powiatowe podmioty policji (Policja) policyjne izby dziecka ośrodki wsparcia ROPS

LIDERZY ekonomia społeczna organizacje pozarządowe

LIDER powiaty **KOOPERACJI** podmioty realizujące

kultura GMINA **KOOPERACJI** działania na rzecz

działania na rzecz wspierania dziecka i rodziny WTZ

Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej

placówki wsparcia dziennego placówki opiekuńczo-wychowawcze

jednostki systemu ochrony zdrowia sportu i rekreacji instytucje rynku pracy kuratoria oświaty służba zdrowia

BADANIA CELE KONSULTACJE REKOMENDACJE MAKROREGION służba więzienna

Ośrodki Pomocy Społecznej Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie Kultura Oświata

jednostki samorządu terytorialnego jednostki organizacyjne pomocy społecznej służba zdrowia ZAZ OIK

KOOPERACJA WSPÓŁPRACA WSPÓŁDZIAŁANIE ROZWÓJ EDUKACJA POMOC STRATEGIA

Komendy Wojewódzkie Policji Wojewódzkie Stacje Sanitarно-Epidemiologiczne Wojewódzkie Urzędy Pracy WTZ ZAZ

